

ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

Expectations of School Administrators, Teachers and Parents
Towards Academic Administration in Private Kindergarten Schools
in Dhonburi District, Bangkok.

วิทยานิพนธ์
ของ
นางปิยะนุช ตันเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา

พ.ศ. 2544

ISBN 974-373-111-3

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้า

วัน เดือน ปี 12 ส.ค. 2545

เลขทะเบียน 175631

เลขเรียกหนังสือ 372.218

ป 621ค

2544

ธ. 2

ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ของ

นางปิยะนุช ตันเจริญ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ นันทา วิฑูรย์ศักดิ์)

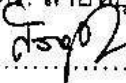
วันที่ เดือน พ.ศ. 2544

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

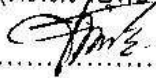
..... ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร. สายหยุด จำปาทอง)

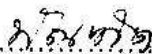
..... กรรมการ

(ดร.สรวยฤทธิ์ เศรษฐจักร)

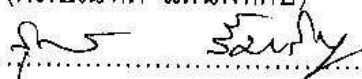
..... กรรมการ

(ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์)

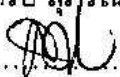
..... กรรมการ

(ดร.บัณฑิต แทนพิทักษ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภรณ์ ลิ้มบริบูรณ์)

..... กรรมการและเลขานุการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมชาย พรหมสุวรรณ)

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณาจากประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.สราวุธ เศรษฐจักร และอาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ อาจารย์ ดร.บัณฑิต แทนพิทักษ์ ผู้ควบคุมการวิจัย ได้ให้คำแนะนำตลอดจนการแก้ไขข้อบกพร่องด้วยเอาใจใส่อย่างดีตลอดมา ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความเมตตา กรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ ดร.อรณพ จินะวัฒน์ และอาจารย์ไพรัช ติตยผาด ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

ขอขอบคุณผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและครู ผู้ปกครองโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตธนบุรี ที่ได้ให้ข้อมูลและกรุณาอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะให้ประโยชน์เป็นอย่างมาก ทำให้สามารถทำงานวิจัยประสบผลสำเร็จ

และขอกราบขอบพระคุณพ่อ-แม่ ที่ได้สนับสนุนให้ผู้วิจัยได้รับการศึกษาเป็นอย่งดียิ่งตลอดมา รวมทั้งเป็นกำลังใจและให้ความรักอันอบอุ่นสำหรับผู้วิจัยในการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาทุกท่านที่กล่าวข้างต้น จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ปิยะนุช ตันเจริญ

ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

Expectations of School Administrators, Teachers and Parents towards academic
administration in Private Kindergarten Schools in Dhenburi District, Bangkok.

บทคัดย่อ
ของ
นางปิยะนุช ตันเจริญ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปิยะนุช ตันเจริญ. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต : บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา. คณะกรรมการควบคุม : ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร
ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ ดร.บัณฑิต แทนพิทักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 220 คน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 49 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดย
ภาพรวมทั้งผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง มีความคาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ และด้านการวัด
ผลและประเมินผลการเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองมีความคาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกรายการ
ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหาร
ครูและผู้ปกครองมีความคาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ด้านการนิเทศภายใน
และการอบรมทางวิชาการ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองมีความคาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ทุกรายการ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองมีความ
คาดหวังให้ปฏิบัติอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่

Expectations of School Administrators, Teachers and Parents towards academic
administration in Private Kindergarten Schools in Dhonburi District, Bangkok.

AN ABSTRACT

MS. Piyanut Tancharearn

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education (Educational Administration)
At Rajadhat Institute Bansomdej Chao Praya

2001

ISBN 974-373-111-3

Piyanut Tancharearn. Master thesis, Expectations of School Administrators, Teachers and Parents towards academic administration in Private Kindergarten Schools in Dhonburi District, Bangkok : Graduate School, RIB. Asvisor Committee : Dr.Sarayuth Settakajorn Dr.Somsak Donprasit, Dr.Bundit Tanphitak.

The purpose of this research study was to study expectation of school administrators, teachers and parents towards academic administration of Private Kindergarten Schools in Dhonburi District, Bangkok. Sample used for the study consisted of private kindergarten schools administrator, teacher and parents totalling 220 in number.

Results of the study were as follows.

1. High levels of expectations were found in
 - 1.1 curriculum and curriculum implementation
 - 1.2 teaching and learning management
 - 1.5 use of media and teaching – learning materials
 - 1.4 use of internal supervision and promoting inservice education of teachers.
2. Freedom of students' learning was found to be at high level of expectation.

สารบัญ

หน้า

ประกาศคุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญเรื่อง.....	ง-จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
บทที่ 2 บรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 การจัดการศึกษาระดับอนุบาล.....	7
2.2 ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน	12
2.3 การบริหารงานวิชาการ.....	14
2.4 การบริหารวิชาการของโรงเรียนอนุบาล.....	40
2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
3.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ.....	53
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
3.5 การจัดทำข้อมูล.....	54
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	77
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	78
5.2 อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม.....	92
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่เก็บข้อมูลการวิจัย.....	102
ภาคผนวก ค แบบสอบถามการวิจัย.....	103
ภาคผนวก ง หนังสือราชการและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	112
ประวัติผู้วิจัย.....	113

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ	58
ตารางที่ 2	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม 4 ด้าน	59
ตารางที่ 3	ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตธนบุรี กทม. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	60
ตารางที่ 4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตธนบุรี กทม. ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	63
ตารางที่ 5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองที่มีต่อการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตธนบุรี กทม. ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ	68
ตารางที่ 6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและ ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตธนบุรี กทม. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	71
ตารางที่ 7	ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานวิชาการผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาล	75

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนหรือเด็กปฐมวัยมีความสำคัญยิ่ง เป็นวัยที่เกิดการพัฒนาบุคคล ทั้งร่างกาย จิตใจ สมองและสติปัญญา และลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากบุคคลวัยอื่น ๆ ซึ่งหากผู้เกี่ยวข้องสามารถสร้างแบบแผนพฤติกรรมและเจตคติที่ดีให้แก่เด็กปฐมวัยได้แล้ว เด็กก็จะสามารถเติบโตและมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของเด็กปฐมวัย เพื่อที่จะได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการไปในทิศทางที่ถูกต้อง จึงจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อตัวเด็กเอง สังคมและประเทศชาติต่อไป และ การจัดการศึกษาระดับอนุบาล ถือเป็นส่วนสำคัญในการปูพื้นฐานการศึกษาของเด็ก เพื่อเด็กจะได้รับเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับอนุบาลจึงถือเป็นส่วนสำคัญที่จะขาดเสียมิได้ เพราะนอกจากเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กแล้ว ยังเป็นช่วงการแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็กอีกเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2536 : 1-2)

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นกรรมวิธีการศึกษา รัฐมุ่งจัดในวัยแรกของชีวิตเพื่อเตรียมให้เด็กในวัยก่อนการศึกษาภาคบังคับมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาในด้านต่าง ๆ และสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนของเด็ก โดยโรงเรียนอนุบาลจะต้องจัดประสบการณ์ เพื่อเตรียมให้มีการพัฒนาทุก ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน ซึ่งการจัดนั้นจะต้องครอบคลุมถึงการศึกษาหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติต่อเนื่อง และบูรณาการพัฒนาของเด็กปฐมวัย จะเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากสภาพแวดล้อมรอบตัว ใกล้ตัว เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาและเป็นการวางรากฐานของการที่จะใช้ชีวิตในสังคมต่อไปในอนาคต (สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2535 : 5) สถานศึกษาของรัฐบาล เช่น โรงเรียนอนุบาลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและโรงเรียนเทศบาลนั้น กล่าวได้ว่ามีโอกาสและความเป็นไปได้สูงที่จะดำเนินการศึกษาให้เป็นไปตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาอนุบาล สำหรับภาคเอกชน แม้จะมีความเข้าใจหรือมีจุดเน้นเป็นอย่างอื่นไปก็ตาม แต่โดยหลักการแล้วการจัดการอนุบาลศึกษาเอกชนในประเทศไทยยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของกระทรวงศึกษาธิการหรือทางราชการอยู่ ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ การขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนอนุบาลตลอดจนเอกสารแนวการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กนักเรียน ก็ต้องอาศัยทางราชการซึ่งเป็นการปฏิบัติตามแนวของรัฐ ดังจะเห็นได้จากข้อความในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยกำหนดมาตรฐานโรงเรียนอนุบาลเอกชน พ.ศ.2531 หมวด 2 ข้อ 10 ว่า “ให้ผู้รับใบอนุญาตผู้จัดการ ครูใหญ่และครู จัดประสบการณ์เตรียมความพร้อมตามแนวจัดประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์

คู่มือครู ตามหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนกำหนด ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่จะต้องปฏิบัติ ตาม" การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำเป็นขั้นตอน และตามตัวหนังสือ และตัวบทกฎหมายแต่ในทาง ปฏิบัติ ตั้งแต่มีการจัดการอนุบาลศึกษาในประเทศไทยเป็นต้นมา รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัด การอนุบาลศึกษาที่มีอยู่ มีสิ่งบ่งบอกหลาย ๆ อย่างว่ายังมีได้มีการปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของระเบียบเหล่า น้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร แม้กระทั่งกรณีของโรงเรียนทางราชการ ก็ไม่สามารถกล่าวได้อย่างเต็มร้อย เฟอร์เชินต์ว่า ได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามวัตถุประสงค์ในการเตรียมความพร้อมของเด็กเป็นหลัก สภาพและปรากฏการณ์ที่เบี่ยงเบนไปจากปรัชญาพื้นฐานนี้ จะสังเกตเห็นได้ทั้งในโรงเรียนของรัฐและ เอกชน นอกจากนี้เท่าที่เป็นมา ยังไม่มีมาตรวัดอันใดที่สมบูรณ์แบบที่เมื่อนำไปใช้วัดการดำเนินงานของ โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งแล้วสามารถให้คำตอบได้ทันทีว่าโรงเรียนนั้น ๆ จัดการอนุบาลศึกษาเน้น เตรียมความพร้อมหรือเน้นวิชาการเป็นหลัก จะมีก็แต่ความรู้สึก ทศนะและความคิดเห็นของฝ่ายต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครอง ครู ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง หรือนักวิชาการที่สนใจ เบญจา แสงมะลิ (2519, 70) ได้กล่าวว่า โรงเรียนอนุบาลของรัฐ จัดขึ้นเพื่อการดูแลอบรมสั่งสอนเด็กและเตรียมเด็กให้พร้อมที่ จะศึกษาในขั้นต่อไป โรงเรียนจะเลี้ยงดูเด็กตลอดวันตามหลักการพัฒนา ฝึกหัดให้เด็กช่วยเหลือตนเอง และมีนิสัยดีขึ้น ทั้งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก นอกจากนี้โรงเรียนอนุบาลเอกชน ซึ่งจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับโรงเรียนรัฐบาล แต่เนื่องด้วยประชาชนต้องการให้โรงเรียนสอนเด็กให้อ่านออก เขียนได้ โรงเรียนจึงสอนเด็กให้อ่านและเขียนหนังสือ โรงเรียนอนุบาลบางแห่งยังสอนภาษาอังกฤษอีกด้วย เนื่องจากเป็นความต้องการของผู้ปกครองที่มีค่านิยมต้องการให้ลูกได้เรียนหนังสือมาก ๆ ตั้งแต่ ขั้นอนุบาล โดยทางโรงเรียนก็ได้จัดการศึกษาเอาใจให้ ซึ่งจุดนี้เป็นการขัดต่อปรัชญาการศึกษา ในขณะที่ เดียวกัน ความเข้าใจของคนทั่ว ๆ ไป ก็คงไม่ต่างจากผู้ปกครอง แต่ก็มีผู้ปกครองไม่น้อยที่เชื่อในการ เน้นด้านวิชาการ ต้องการให้ลูกเข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยความเชื่อพื้นฐานว่า มุ่งเน้นวิชา การเป็นหลัก มีผู้ปกครองจำนวนไม่น้อยที่ยอมเสียเงินให้ลูกได้เข้าโรงเรียนที่เชื่อว่าเป็นโรงเรียนที่เน้น เรื่องวิชาการตั้งแต่เด็ก ๆ เพื่อที่ลูก ๆ จะได้มีโอกาสเข้าเรียนต่อในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนที่มีชื่อ เสียงต่อไป แม้กระทั่งโรงเรียนอนุบาลของทางราชการเอง ซึ่งโดยปรัชญาก็น่าจะเป็นโรงเรียนที่เตรียม ความพร้อมเป็นหลัก แต่ในทางปฏิบัติคงจะเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร ที่จะระบุอย่างชัดเจนและถูกต้อง ว่าจริง ๆ แล้ว โรงเรียนอนุบาลของรัฐจัดการศึกษามากกว่าร้อยละ 50 เอียงไปในทางการเตรียมความ พร้อมหรือเอียงไปในทางวิชาการ อย่างไรก็ตามเป็นความเชื่อทั่ว ๆ ไปว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชนเน้น วิชาการ โรงเรียนอนุบาลของทางราชการเน้นการเตรียมความพร้อม ซึ่งเป็นความเชื่อที่สั่งสมกันมานาน แต่สำหรับเด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้แตกต่างกันออกไปจากเด็กวัยสูงขึ้นไป เช่น ด้านการ คิด ด้านภาษา ด้านความเข้าใจ ระยะเวลาความสนใจ การใช้มือและตาให้สัมพันธ์กัน ฯลฯ งานวิชาการ ระดับนี้จึงมุ่งพัฒนาการเตรียมความพร้อมร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา เพื่อพร้อมที่จะ

เข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับ การมุ่งเน้นการให้ความรู้ด้านการอ่านออกเขียนได้จึงเท่ากับเป็นการทำลายเด็กอันเป็นอนาคตของชาติ แต่ในสภาพปัจจุบันผู้ปกครองยังเข้าใจผิด มีความต้องการให้ครูผู้สอน สอนให้อ่าน เขียน คิดเลข รวมทั้งความไม่สอดคล้องต้องกันของการรับรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติต่าง ๆ ตลอดจนปรากฏการณ์ที่เป็นจริงในโรงเรียนอนุบาล สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา เพื่อที่จะหาข้อตกลงร่วมกันบางประการ ในฐานะที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาในระดับนี้อยู่ส่วนหนึ่ง เพื่อช่วยให้การรับรู้และความเข้าใจของทุกฝ่ายชัดเจนตรงกันมากขึ้นและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ซึ่งถ้าเราสามารถหาข้อสรุปในเรื่องสำคัญ ๆ บางประการเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ จะมีนัยสำคัญในทางปฏิบัติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการดำเนินการและบริหารการศึกษา คงต้องมีมาตรการจัดการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ถ้าไม่เช่นนั้นก็ดูเหมือนว่าเป็นการประกาศเจตนารมณ์อย่างหนึ่งแต่ไปปฏิบัติเป็นอีกอย่างหนึ่งหรือบางทีอาจจะทำให้ต้องมีการทบทวนปรัชญาเป้าหมายใหญ่ทั้งหมดก็ได้ เพราะอย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติหลายอย่างก็เป็นไปในทิศทางตรงกันข้ามกับหลักการและปรัชญาที่วางไว้อยู่แล้ว หรือเราอาจจะต้องหาแนวทางในการจัดอนุบาลโดยเน้นวิชาการ เพื่อตอบสนองความต้องการที่หลากหลายของทุก ๆ ฝ่าย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 4 ด้านคือ
 - 1.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
 - 1.3 ด้านนิเทศภายในโรงเรียนและการอบรมทางวิชาการ
 - 1.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่จะนำไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้นำข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียน ทั้งภาครัฐและเอกชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง หมายถึง ความต้องการของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
2. ผู้บริหาร หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือคัดเลือกจากคณะกรรมการโรงเรียนอนุบาลให้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ และผู้อำนวยการโรงเรียน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
3. ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
4. ผู้ปกครอง หมายถึง บิดามารดา หรือผู้ที่ได้รับอำนาจโดยชอบธรรมตามกฎหมาย ให้เป็นผู้ดูแลนักเรียนโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
5. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมด้านวิชาการตามกระบวนการบริหารการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการศึกษาระดับอนุบาล ของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น 4 ด้าน คือ
 - 5.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดหาเอกสารหลักสูตร พัฒนาให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร สร้างความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแก่ผู้ปกครองนักเรียน การควบคุมดูแลและติดตามงานด้านหลักสูตร
 - 5.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนตามกลุ่มประสบการณ์ การจัดตารางสอนการส่งเสริมด้านการเรียนการสอนในหลาย ๆ วิธี การจัดเตรียมวัสดุและ อุปกรณ์การเรียนการสอน การนำเสนอและการประเมินผลการเรียนการสอน

5.3 ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานของ
ผู้บริหารในการให้คำแนะนำช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหา การปรับปรุงกิจกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่ง
หมายของแผนการจัดประสบการณ์ และส่งเสริมกระตุ้นให้ครูมีขวัญและกำลังใจ ให้ทำหน้าที่ของตน
อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารสามารถเลือกทำกิจกรรมนิเทศภายในได้หลายกิจกรรมตามวัตถุประสงค์
ประสงค์ ประชุมให้ครูได้มาพบปะ เพื่อหาแนวทางหรือข้อตกลงในการทำงานร่วมกันและช่วยกัน
พัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน และนำความรู้ใหม่ ๆ มาสู่ครู เพื่อให้นำไปใช้พัฒนางาน
วิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน หมายถึง การดำเนินงานให้ครูสามารถใช้
วิธีการวัดและประเมินผลไปตามจุดมุ่งหมายของแผนการจัดประสบการณ์และการนำผลการประเมิน
มาใช้ในการปรับปรุง การเรียนการสอน รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตามให้ครูมีการวัดและประเมินผล
พัฒนาเด็กอย่างสม่ำเสมอ

6. โรงเรียนอนุบาล หมายถึง สถานศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีอายุระหว่าง 3-6 ปี สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอในหัวข้อดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับอนุบาล
 - 1.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล
 - 1.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล
 - 1.3 ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล
 - 1.4 การดำเนินการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเอกชน
2. ขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียน
3. การบริหารงานวิชาการ
 - 3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
 - 3.3 ขอบข่ายของงานวิชาการ
 - 3.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
 - 3.5 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 3.6 การจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
 - 3.7 การนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ
 - 3.8 การวัดผลและประเมินผลการเรียน
4. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล
 - 4.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - 4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
 - 4.3 ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ
 - 4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การจัดการศึกษาระดับอนุบาล

1.1 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

การอบรมเลี้ยงดูเด็กของไทยแต่เดิมนั้น พ่อแม่มักจะควบคุมดูแลลูกอย่างใกล้ชิด แม้มีเวลาเลี้ยงดูลูก ให้ความรัก ความเอาใจใส่เพียงพอ แต่ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจและสังคมเปลี่ยนไป สภาพครอบครัวซึ่งแต่เดิมมักอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ จะแยกออกเป็นครอบครัวเดี่ยวซึ่งประกอบด้วย พ่อ แม่ ลูกเท่านั้น นอกจากไม่มีญาติผู้ใหญ่ช่วยอบรมเลี้ยงดูแล้ว พ่อแม่มักจะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ภาวะเช่นนี้เด็กจึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลจากคนอื่น ซึ่งได้รับค่าตอบแทนในการเลี้ยงดู เด็กในครอบครัวยากจนจึงต้องเผชิญกับปัญหามากกว่าเด็กในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงกว่า จากเหตุผลดังกล่าว จึงก่อให้เกิดสถานศึกษาที่มีหน้าที่ให้การอบรมเลี้ยงดูเด็ก ตลอดจนจัดประสบการณ์ที่จะช่วยพัฒนาเด็ก คือ "ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน" หมายถึงสถานที่ที่รับเด็กอายุก่อนวัยเรียน คือ รับเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี มาไว้ในความดูแล ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนดังกล่าวตั้งขึ้นในลักษณะต่างกันตามจุดมุ่งหมายของแต่ละหน่วยงานศูนย์พัฒนาเด็กศูนย์โภชนาการ สถานรับเลี้ยงเด็กโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนที่เปิดชั้นเด็กเล็ก ฯลฯ ซึ่งการศึกษาก่อนวัยเรียนในศูนย์ก่อนวัยเรียนดำเนินการ ดังนี้

(1) จุดมุ่งหมายการศึกษาก่อนวัยเรียนในศูนย์มีดังนี้

- ก . เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็ก
- ข . เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ และสังคมของเด็ก เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ มีความเข้มแข็งทางจิตใจที่จะเผชิญอุปสรรคและอันตรายได้
- ค . เพื่อให้เด็กมีนิสัยขยัน ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย ประหยัด สะอาด
- ง . เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านต่าง ๆ ของเด็ก
- จ . เพื่อตระหนักในปัญหาความเปราะบางของพัฒนาการเสียแต่แรกและดำเนินต่อไปโดยเหมาะสม

(2) แนวการจัดกิจกรรม

เพื่อให้เด็กสามารถพัฒนาได้ตามจุดมุ่งหมายที่กล่าวมานั้น ศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนได้ยึดแนวการจัดกิจกรรม คือ

- ก . ระยะเวลาสำหรับกิจกรรมที่จะต้องใช้ความคิดหรือกำลังกาย
 - เด็กอายุ 3-4 ขวบ ควรจัดเวลาไว้ 10-15 นาที
 - เด็กอายุ 5-6 ขวบ ควรจัดเวลาไว้ 20-30 นาที
- ข . กิจกรรมนอกเหนือจากข้อที่ (1) เช่น การทำศิลปะ การเล่นเกมกลางแจ้งจะให้เวลานานขึ้น คือ ตั้งแต่ 40-60 นาที หรือนานกว่านั้น

(3) แนวในการปฏิบัติเพื่อจัดประสบการณ์สำหรับเด็กในศูนย์

(4) อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ และบุคลากรของศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนทั้งในเมืองและชนบท มีดังนี้

ก . หลักการ อาคารสถานที่ที่จัดจะต้องเป็นไปตามลักษณะท้องถิ่นง่าย โดยยึดหลักประหยัด ปลอดภัย สะอาด

ข . ทำเลที่ตั้ง อยู่ภายในหมู่บ้านที่ชาวบ้านไปมาและรับส่งเด็กสะดวกปลอดภัย

ค . บริเวณศูนย์ ต้องสะอาดมีที่ว่างโล่งพอที่เด็กจะวิ่งเล่นได้อย่างปลอดภัย

ง . อาคาร ต้องแข็งแรง ปลอดภัย สะอาด มีอากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอ

จ . ครุภัณฑ์ โต๊ะและเก้าอี้มีขนาดเหมาะสมกับตัวเด็ก เป็นแบบง่าย ๆ เพื่อจัดเป็นรูปแบบต่าง ๆ ได้ตามประโยชน์การใช้สอย

ฉ . วัสดุอุปกรณ์ ใช้วัสดุท้องถิ่น ไม่จำเป็นต้องเป็นวัสดุราคาแพง อุปกรณ์ของเล่นควรมีเพียงพอกับจำนวนเด็กและเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก โดยยึดหลักการเล่นตามธรรมชาติ นำวัสดุท้องถิ่นที่มีอยู่มาจัดทำ และปรับปรุงโดยยึดหลักปลอดภัย

ช . บุคลากร ในศูนย์ควรมีผู้นิเทศ ควรมีวุฒิปริญญาตรีทางอนุบาล ครูใหญ่อย่างน้อยควรจบ ป.กศ.สูง ทำหน้าที่ทางวิชาการ ครูมีวุฒิครูอนุบาล อย่างน้อยจบ ป.กศ.สูง เอกอนุบาล และมีพี่เลี้ยงเด็กโดยการอบรมผู้ดูแลเด็ก

1.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและสื่อทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้สรุปแนวคิดของนักปรัชญา นักการศึกษาและนักจิตวิทยาที่เห็นความสำคัญของเด็กวัยอนุบาลและแนวคิดเกี่ยวกับการอนุบาลศึกษาในแง่มุมต่าง ๆ ดังนี้ (กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและสื่อทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา , 25/2535)

Plato (428 – 345 B.C.) และ Aristotle (384 – 322 B.C.) ปรัชญาเมธีชาวกรีก เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญที่ให้การศึกษแก่เด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน ในสมัยนั้นทั้งสองเชื่อว่า มนุษย์มีพื้นฐานของการเป็นคนดี การศึกษาควรให้ความสำคัญของการพัฒนาร่างกายและจิตใจ สังคมควรประกอบด้วยคนดีที่ปฏิบัติตามกฎที่ดี

Martin Luther (1483 – 1546) นักปฏิรูปศาสนาฝ่ายโปรเตสแตนต์ชาวเยอรมันเสนอความคิดเห็นว่ารัฐควรรับผิดชอบการศึกษาภาคบังคับ เขาเชื่อว่าเป้าหมายหลักของการศึกษา คือการสอนศาสนา นอกจากนี้เขายังให้ความสำคัญต่อวิชาพลศึกษาและดนตรีโดยเสนอให้บรรจุไว้ในหลักสูตร ลูเทอร์กล่าววว่า ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญอันดับแรกของเด็ก

John Amos Comenius (1592 – 1670) พระชาวเชโกสโลวาเกีย ผู้ซึ่งเป็นทั้งครูและนักทฤษฎีการศึกษา กล่าวว่า เด็กทุกคนควรมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาในโรงเรียน ทั้งนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าทุกคนเป็นมนุษย์เท่าเทียมกันควรได้รับการศึกษาเหมือนกัน คอมีนีอุสเน้นความสำคัญของการให้การศึกษาดังแต่เด็กยังเล็กอยู่ซึ่งเขาเชื่อว่าเป็นวัยที่ง่ายต่อการปั้นเด็ก ๆ ควรได้เรียนโดยการกระทำและการเล่น การศึกษาเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่แรกเกิดและดำเนินไปจนตลอดชีวิต

John Lock (1632 – 1704) ความคิดของลอคเปรียบเด็กเสมือนผ้าขาวซึ่งมีอิทธิพลต่อการจัดการปฐมวัยในปัจจุบัน เขาเชื่อว่า สิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อการเป็นอยู่ของบุคคลมากกว่าคุณลักษณะภายใน หรือพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมเป็นตัวกำหนดจิตใจ แนวคิดนี้นำไปสู่การจัดโปรแกรมการศึกษาที่มีพื้นฐานความเชื่อว่า เด็กทุกคนเกิดมามีความสามารถด้านการเรียนรู้และด้านสมองเท่าเทียมกัน สิ่งที่ทำให้ผลการเรียนของเด็กแตกต่างกันก็เนื่องมาจากองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม พื้นฐานทางครอบครัว การศึกษา และประสบการณ์ในวัยเด็ก นอกจากนี้เขาเชื่อว่า วิธีที่ดีที่สุดที่จะให้เด็กเรียนรู้สิ่งแวดล้อมคือ การฝึกประสาทสัมผัส

Jean Jacque Rousseau (1721 – 1778) เป็นทั้งนักเขียนและนักทฤษฎีทางด้านสังคม เขาได้เสนอแนวคิดในนวนิยายเรื่อง เอมีล (Emil) กล่าวว่า เด็กไม่ใช่เป็นผู้ใหญ่ตัวเล็ก เด็กเป็นเด็กโดยธรรมชาติ เขาต่อต้านการสอนเด็กด้วยวิธีการบรรยายและการทำโทษเด็ก เด็กควรเติบโตไปตามธรรมชาติ รุสโซต่อต้านการศึกษาที่ต้องมีการบังคับ การกำหนดทักษะการเรียนรู้พื้นฐาน แบบทดสอบมาตรฐาน การแบ่งกลุ่มเด็กตามความสามารถ เพราะสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เป็นธรรมชาติ แต่เป็นการควบคุมธรรมชาติ วิธีการของเขา คือ การให้สังเกตความเจริญงอกงามของเด็กแล้วจัดเตรียมความประสบการณ์ให้ในเวลาที่เหมาะสม ถูกเรียกว่าเป็นการปล่อยตามสบาย (Laissez-faire Approach)

John Dewey (1859-1952) เป็นนักการศึกษาชาวอเมริกาที่ต่อต้านการเรียนการสอนแบบเก่าที่เน้นท่องจำและภายใต้การควบคุมอย่างเข้มงวดของครู เขาเป็นผู้นำคนหนึ่งของแนวคิดการศึกษาแบบก้าวหน้า เขาเชื่อว่าการศึกษาคงจะมีความสัมพันธ์กับชีวิตปัจจุบันของเด็กมิใช่เพียงแค่การเตรียมตัวเพื่ออนาคต การสอนโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความสนใจและความสามารถของเด็ก ให้นักเรียนมีโอกาสเลือกเรียนโดยประสบการณ์ตรงและการทดลอง บทบาทของครูคือ เป็นผู้สังเกตและให้คำแนะนำ มิใช่เป็นผู้ควบคุม

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอนุบาลนั้น ควรจัดให้เด็กได้เรียนรู้จากสภาพแวดล้อมและธรรมชาติรอบตัวเขา เรียนรู้ด้วยตนเองและมีอิสระในการเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ เพราะถือว่าการศึกษาในวัยเยาว์มีทั้งการเล่นปนเรียนนั้นจะเป็นพื้นฐานประสบการณ์ที่ติดตัวเด็กไปตลอดกาล

1.3 ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการที่ให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล มีดังนี้

จินตนา หมู่ผึ้ง (2525:5) ได้ให้ความหมายของการอนุบาลศึกษาว่า หมายถึง การศึกษาของเด็กตั้งแต่ 0-6 ปี เป็นวัยของการวางการศึกษาให้แก่เด็กในระยะเริ่มต้นเพื่อวางรากฐานการดำเนินงานที่มีเจตคติที่ถูกต้อง ดังนั้นสถานศึกษาในเบื้องต้นสำหรับเด็กมี โรงเรียนอนุบาล (Kindergarten) สถานบริบาลเด็กทารก (Nursery) ศูนย์เด็กปฐมวัย (Day Care Center) ซึ่งสถานศึกษาดังกล่าวมีความมุ่งหมายที่เหมือนกันคือ เพื่อเป็นการเตรียมตัวในด้านความพร้อมของเด็ก และอีกประการหนึ่งที่สำคัญเป็นการจัดตั้งรูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหาของบิดามารดาที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน

พนัส หันนาคินทร์ (อ้างใน เสาวนีย์ วัลลิสุต, 2535:11) ได้สรุปว่าการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มุ่งอบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนการศึกษาภาคบังคับเพื่อเตรียมเด็กให้มีความพร้อมทุกด้านพอที่จะเข้าศึกษาต่อไป

เสาวนีย์ วัลลิสุต (2535:8) ได้สรุปไว้ว่า การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกของชีวิตจะมีอิทธิพลอย่างมากในการสร้างความพร้อมของเด็กที่จะพัฒนาตัวเองในขั้นต่อไป

จากข้อความข้างต้นพอสรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดอนุบาลศึกษาเพื่อให้เด็กที่มีอายุในช่วง 3-6 ปี ได้รับการพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ เพื่อเป็นการจัดเตรียมความพร้อมที่จะเข้าเรียนในชั้นประถม อีกทั้งยังเป็นการช่วยแบ่งเบาระบบของบิดามารดาของเด็กที่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน

1.4 การดำเนินการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเอกชน

การดำเนินการจัดการโรงเรียนอนุบาลเอกชนจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย 4 ขั้นตอนในการบริหารงานทุกด้าน คือ

1.4.1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1) เตรียมการที่ดำเนินการตามแผน
- 2) แต่งตั้งคณะในการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน
- 3) เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

4) วิเคราะห์ข้อมูลและประชุมครูทั้งหมดเพื่อกำหนดแนวทางต่าง ๆ

1.4.2 การวางแผน

- 1) กำหนดแนวทางดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย การกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดนโยบาย และกำหนดเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงาน โดยการจัดประชุมครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุก ๆ ฝ่าย
 - 2) กำหนดบุคลากรภายในโรงเรียนที่จะดำเนินงาน โดยมีผู้ช่วยผู้บริหารเป็นหัวหน้างาน ซึ่งใช้วิธีเลือกด้วยความสมัครใจ ตามความสามารถ และความเหมาะสม
 - 3) จัดทำแผนการปฏิบัติงานของงานต่าง ๆ โดยจัดทำโครงร่างการกำหนดงานกิจกรรมของแต่ละงาน วันปฏิบัติ ผู้รับผิดชอบ จัดทำการของงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินงาน
 - 4) จัดทำแผนการปฏิบัติงานการเรียนการสอน ประกอบด้วย การแต่งตั้งครูในการปฏิบัติตามแผนการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ โดยการกำหนดแผนการปฏิบัติงาน วันที่ปฏิบัติ และงบประมาณ
 - 5) จัดทำโครงการและรายละเอียดของโครงการ การกำหนดแนวทางในการแก้ไข้ปัญหา เป็นการร่วมกันกำหนดโครงการ โดยการแต่งตั้งคณะบุคคลรับผิดชอบโครงการและให้เขียนรายละเอียดของโครงการเพื่อนำเสนอขออนุมัติผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อดำเนินงาน
 - 6) วางแผนกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผล โดยการเขียนเป็นแผนการปฏิบัติงานการกำกับ ติดตาม นิเทศและประเมินผล แล้วนำเสนอในที่ประชุมเพื่อให้ทุกคนรับทราบและปฏิบัติตาม
 - 7) จัดทำแผนปฏิบัติของโรงเรียน โดยแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงาน
- #### 1.4.3 การดำเนินการตามแผน
- การดำเนินการตามแผนเป็นการนำเอาแผนที่วางไว้แล้วมาดำเนินการตามแผนปฏิบัติ ซึ่งจะต้องมีการกำกับ ติดตาม นิเทศ ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีขั้นตอนในการปฏิบัติ คือ
- 1) ตรวจสอบความพร้อมทางด้านเอกสารแผนปฏิบัติการ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ เอกสาร แผนการจัดประสบการณ์ คู่มือ วัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ อาคารสถานที่ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 - 2) ส่งการมอบหมายงานด้วยการให้ขวัญกำลังใจ การให้ความรู้ในการทำงาน ให้การสนับสนุนทางด้านปัจจัยต่าง ๆ ให้อำนาจในการดำเนินงานภายในขอบเขตที่กำหนด
 - 3) กำกับ ติดตาม และนิเทศงาน

1.4.4 การประเมินผล

การประเมินผลครั้งนี้ เป็นการประเมินผลทั้งก่อนและหลังการดำเนินการถือว่าการประเมินผลเป็นขั้นตอนการบริหารที่เกิดขึ้นได้ทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารโรงเรียน ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1) กำหนดแนวทางการประเมิน

2) วางแผนแนวทางเลือกในการประเมินผล โดยการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล ที่ดำเนินการเขียนโครงการเป็นผู้ดำเนินการกำหนดกิจกรรม วันที่ทำ ผู้ที่จะรับผิดชอบ และการจัดทำเครื่องมือและการทดลองเครื่องมือ สรุปการประเมินผลและรายงานและเสนอต่อผู้บริหาร

3) ดำเนินการเช่นเดียวกับงานทั่ว ๆ ไปคือ ปฏิบัติตามแผนหรือโครงการ มีการกำกับ ติดตาม นิเทศงาน เพื่อให้การดำเนินการประเมินมีประสิทธิภาพ

4) การประเมินประจำสัปดาห์ การประเมินประจำเดือน การประเมินประจำภาคเรียน และการประเมินประจำปี โดยแต่งตั้งคณะกรรมการช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อที่จะนำเอาข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้น

5) สรุปผลการประเมินในการประเมินผลนั้นจะต้องประเมินทั้งคุณภาพของนักเรียน ความตั้งใจของครูและประเมินผลงานแต่ละด้าน ดังนี้

5.1 คุณภาพของนักเรียน ได้แก่ การประเมินเด็กก่อนเข้าเรียน การประเมินผลในการปฏิบัติแต่ละกิจกรรม เพื่อเป็นการประเมินความพร้อมและพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาของเด็ก ซึ่งครูจะต้องเป็นผู้ประเมิน และนำเอาผลของการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาในการจัดกิจกรรมความพร้อมสำหรับเด็ก

5.2 ความตั้งใจของครู ได้แก่ การประเมินความรับผิดชอบของครู การประเมินผลวิธีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สำหรับเด็ก โดยแต่งตั้งคณะกรรมการการประเมินขึ้นโดยเฉพาะ และนำเอาผลของการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ

5.3 การประเมินการปฏิบัติงานภายในโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงินและงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งงานดังกล่าวจะต้องมีขั้นตอนในการประเมินผลตามที่กล่าวมาข้างต้น

2. ขอบข่ายของการบริหารงานโรงเรียน

ในการบริหารงานโรงเรียน มีงานบริหารหลายอย่างที่ผู้บริหารควรจัดให้เป็นระบบ จากแนวคิดของ Campbell (Campbell , Corbally and Rapheal , 1983 : 189) ในการแบ่งงานบริหารโรงเรียน

ออกเป็น 6 ประเภท คือ งานหลักสูตรและการสอน งานบริหารบุคลากร งานบริการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานงบประมาณและธุรการ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

เฮอร์แมน (Herman . 1978 : 2) ได้จำแนกงานของผู้บริหารโรงเรียนว่าต้องรับผิดชอบอยู่ 7 ประการ คือ

- 1) งานอาคารสถานที่
- 2) งานบริหารผู้สอนและผู้ร่วมงาน
- 3) งานบริหารกิจการนักเรียน
- 4) งานบริหารหลักสูตร
- 5) งานบริหารการเงิน
- 6) งานบริหารการแนะแนวและการให้คำปรึกษา
- 7) งานบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สำหรับงานบริหารโรงเรียนอนุบาลจัดได้ว่าเป็นการบริหารที่ละเอียดอ่อนที่ผู้บริหารจำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถดำเนินการบริหารเฉพาะเรื่องอย่างละเอียด ซึ่งงานหลักที่สำคัญสรุปได้ 4 ประการ คือ

1) งานด้านอาคารสถานที่ โรงเรียนอนุบาลเป็นสถานศึกษาแห่งแรกของชีวิตสำหรับเด็ก ๆ หรือเป็นบ้านที่สองของเด็ก การบริหารอาคารสถานที่จึงต้องจัดสภาพต่าง ๆ ให้มีส่วนคล้ายคลึงกับบ้านให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อเด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น รักโรงเรียนเห็นโรงเรียนเป็นเหมือนบ้าน

2) งานบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนอนุบาลย่อมต้องได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาถึงเทคนิคหรือวิธีการจัดกิจกรรม การฝึกความพร้อมในแนววิธีการต่าง ๆ ให้กับเด็ก ครูอนุบาลเปรียบเสมือนเป็นแม่คนที่สองของเด็ก เพราะครูอนุบาลต้องฝึกอบรมด้านสุขนิสัยให้แก่เด็กตั้งแต่การกิน การเล่น การขับถ่าย ตลอดทั้งการอยู่รวมกันในสังคม

3) งานวิชาการ โรงเรียนอนุบาลเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่เด็กที่มีอายุระหว่าง 4-6 ขวบ ให้มีความพร้อมที่จะรับการศึกษาในชั้นประถมศึกษาต่อไป งานด้านวิชาการจึงมุ่งเน้นการฝึกความพร้อมของเด็ก โดยสำนึกถึงพัฒนาการของเด็กทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

4) งานธุรการ การบริหารงานด้านธุรการในโรงเรียนอนุบาลนั้นจะเหมือนกับการบริหารงานสถานศึกษาอื่น ๆ เพราะหน่วยงานทางราชการย่อมจำเป็นต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับทางราชการ

จะเห็นได้ว่าขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนนั้น มีงานที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการและรับผิดชอบอยู่หลายประการตามแต่แนวคิดของนักการศึกษาแต่ละคน ซึ่งแตกต่างกันออกไป โดยสรุปการบริหารงานโรงเรียนจะประกอบด้วย งานวิชาการ งานธุรการและการเงิน งานบริหารกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่และงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

3. การบริหารงานวิชาการ

3.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นหัวใจของสถาบันการศึกษาทุกระดับไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย วิทยาลัยหรือโรงเรียน การที่จะดูว่าสถาบันใดมีมาตรฐาน ก็มักเอาผลงานทางวิชาการเป็นสำคัญ งานวิชาการจะสัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับบทบาทของผู้บริหารว่าจะเอาจริงเอาจังกับการบริหารงานวิชาการเพียงใด และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยแค่ไหน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการเพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมใจและปฏิบัติงานอย่างจริงจังและเพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์

สำหรับงานวิชาการในโรงเรียน ภิญโญ สาร (2526 : 329) อธิบายว่างานวิชาการเป็นกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด ส่วน องค์การ อินทรมพรรย์ (2526 : 161) กล่าวว่า งานวิชาการในโรงเรียน หมายถึงการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน ตลอดจนการอบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดีมีความรู้ ความสามารถพอที่จะนำมาหาเลี้ยงชีพได้ มีความสุขความพอใจตามมาตรฐานและสภาพความเป็นอยู่และช่วยเหลือเผื่อแผ่เพื่อนบ้านและสังคมตามสมควร ส่วนการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การที่จะให้นักเรียนมีคุณสมบัติดังกล่าว ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดในการจัดดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรการบริหาร (Administration Resources) ดำเนินการตามกระบวนการบริหารปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารที่มีความยุ่งยากเพราะเกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารจะต้องใช้ความพยายามและความสามารถเป็นอย่างมาก ในการนำคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร

3.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

โดยทั่วไปภารกิจหรืองานในสถานศึกษาโดยเฉพาะในโรงเรียนมักจะแยกเป็นงาน 6 งาน ในบางสถานศึกษาจะแยกย่อยมากหรือน้อยกว่านี้ก็ขึ้นอยู่กับปริมาณของนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ แต่ไม่มีสถานศึกษาหรือโรงเรียนใดไม่ได้จัดให้มีงานด้านวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญหรือเรียกได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาหรือโรงเรียน ส่วนงานด้านบุคลากร ธุรการ กิจการนักเรียน และงานอื่น ๆ เป็นงานที่มาสนับสนุนงานวิชาการให้มีคุณภาพ ดังนั้นงานวิชาการจึงมิใช่เพียงให้นักเรียนอ่านออก เขียนได้ ทำเลขเก่งเท่านั้น แต่ยังต้องรวมถึงการดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข งานวิชาการยังเน้นถึงการออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองที่จะออกไปช่วยพัฒนาประเทศในอนาคตด้วย

ปรียาพร องค์นุตรโรจน์ (2536 : 116) ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ว่า เป็นงานที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารการศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารงานวิชาการในระดับสูงขึ้นไป จะมุ่งเน้นเนื้อหาสาระทางวิชาการ

เมื่องานวิชาการเป็นงานที่สำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้เวลาในการบริหารให้มากกว่างานอื่น ๆ จากผลสรุปในการประชุมระดมความคิดของครูปฏิบัติการสอน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาศึกษานิเทศก์ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ได้เสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรใช้เวลาในการบริหารงานวิชาการ เช่น ด้านการวางแผนและโครงการ การควบคุม กำกับ และนิเทศ เฉลี่ยสัปดาห์ละ ประมาณ 12-13 ชั่วโมง หรือประมาณร้อยละ 35 ของเวลาทั้งหมด (คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 : 16) ถ้าจะเปรียบเทียบเวลาของแต่ละงานที่ผู้บริหารควรใช้ในการบริหารงานต่าง ๆ ในรอบสัปดาห์ (35 ชั่วโมง) แยกตามขนาดโรงเรียนตามตารางต่อไปนี้ (คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2528 : 9)

งานบริหารโรงเรียน	เวลาที่ใช้บริหารในรอบสัปดาห์ (ชั่วโมง)		
	ใหญ่	กลาง	เล็ก
วิชาการ	12	12	13
บุคลากร	6	6	5
กิจการนักเรียน	6	6	6
ธุรการและการเงิน	5	5	4
อาคารและสถานที่	4	3	3
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	2	3	4
รวม	35	35	35

ผู้บริหารและคณะครูอาจารย์ในโรงเรียน ควรจัดสัดส่วนของเวลาให้เหมาะสมและให้ความสำคัญกับงานวิชาการมากกว่าด้านอื่น คือไม่เน้นงานด้านอื่น ๆ เพียงด้านหนึ่งหรือหลายด้านจนละเลยงานวิชาการ ทั้งนี้เพราะข้อผูกพันของโรงเรียนที่มีต่อสังคมก็คือ ให้การศึกษาแก่เด็กให้มีคุณภาพโดยการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โรงเรียนใดจะมีมาตรฐานดีเพียงใด คงไม่เน้นเฉพาะด้านบริเวณ อาคารสถานที่ วัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เท่านั้น แต่ต้องรวมถึงงานอื่น ๆ โดยเฉพาะผลงานวิชาการเป็นสำคัญ

3.3 ขอบข่ายของงานวิชาการ

สำนักงานศึกษาธิการเขต 2 (2530 : 46) ได้ระบุขอบข่ายงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานด้านวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

สำหรับงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมอาจจะแบ่งออกตามลักษณะของงานได้ 4 กลุ่ม คือ (สำนักงานศึกษาธิการเขต 2 ,2530 : 47)

1. งานสอนและงานกิจกรรมนักเรียน

งานด้านนี้ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน จัดตารางเรียน จัดครูเข้าสอน จัดกลุ่มการเรียน จัดสอนซ่อมเสริม และการจัดกิจกรรมนักเรียน

2. งานวัดและประเมินผล

งานวัดและประเมินผลเริ่มตั้งแต่การวางแผนวัดทั้งระหว่างภาค และปลายภาคดำเนินการให้มีการจัดทำวัตถุประสงค์ทางการสอนจัดทำแบบทดสอบ พัฒนาแบบทดสอบ บริหารและบริการแบบทดสอบ วิเคราะห์ผลการทดสอบ เก็บข้อมูลสถิติต่าง ๆ เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานวิชาการโดยส่วนรวมด้วย

3. งานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

งานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน เช่น พิจารณากำหนดแบบเรียน ชนิดและปริมาณของอุปกรณ์ประจำหมวดวิชา คู่มือครู หนังสือประกอบการสอนและประกอบการเรียน ดำเนินการให้มีการจัดหาโครงการสอน เอกสารประกอบบทเรียน โครงการประจำรายวิชาการงานและอาชีพ เป็นต้น

4. งานส่งเสริมงานวิชาการ

งานประเภทนี้จะขึ้นอยู่กับบุคคลที่บริหารงานวิชาการ ไม่มีระเบียบหรือแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เหมือนงาน 3 ประเภทแรก ผู้บริหารงานวิชาการจะต้องคิดและสร้างงานเอาเอง งานที่จำนี้ ได้แก่

- 4.1 ห้องสมุด นอกเหนือจากหนังสือแล้ว อาจมีพวกฟิล์มสตริป สไลด์ แผ่นภาพและแผ่นภูมิ
- 4.2 โสตทัศนอุปกรณ์ถ้ามีเครื่องโสตทัศนูปกรณ์มากอาจจัดเป็นหน่วยงานโสตฯขึ้นได้
- 4.3 ห้องเรียนประจำวิชา เช่น ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องพิมพ์ดีด ห้องดนตรี เป็นต้น

4.4 ห้องบริการทางวิชาการ อาจจัดให้บริการนักเรียนที่มีชั่วโมงว่าง จัด อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกเสริมเข้าไว้ด้วย

องค์การ อินทรมพรรย (2526 : 164-165) ได้สรุปขอบข่ายงานวิชาการของผู้บริหารไว้ 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

1. การจัดกระบวนการบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจของงานบริหารที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการแบ่งออกได้ดังนี้

1.1 การวางแผนงานวิชาการ โรงเรียนจะต้องวางนโยบายในการปฏิบัติงานวิชาการ ระบบงาน กำหนดวิธีการ จัดบุคลากรในการปฏิบัติงานจัดทำโครงการและแผนงานปฏิบัติงานเพื่อให้ดำเนินไปตามเป้าหมายของแผนงานและโครงการ การวางแผนงานจะต้องระดมกำลังในโรงเรียน ได้แก่ ครูให้มีส่วนร่วมในการวางแผนและโครงการ

1.2 การติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนและโครงการ ครูใหญ่ควรจัดให้มีปฏิทินการปฏิบัติงานของโรงเรียน เพื่อติดตามงานให้รู้ว่า เมื่อใดจะทำอะไร ใครเป็นคนทำ เช่น การกำหนดวันเปิดภาคเรียน การวัดผล การออกข้อสอบ การประชุม การอบรมครู เป็นต้น ปฏิทินงานจะช่วยให้สะดวกในการควบคุมและติดตามงานให้ดำเนินไปตามแผน

1.3 การประเมินผล เป็นการประเมินระบบงาน หรือแผนงานที่วางไว้ การประเมินผลจะต้องประเมินเป็นระยะ ๆ เมื่อเสร็จสิ้นโครงการหรือแผนงานจะได้ดูว่าได้ผลตามเป้าหมายหรือต่ำกว่าเป้าหมาย จะได้หาทางปรับปรุงต่อไป

2. การจัดและพัฒนางานวิชาการ งานวิชาการที่โรงเรียนจะต้องจัดขึ้น ได้แก่

2.1 การจัดทำแผนการสอนของโรงเรียน

2.2 การจัดโครงการสอนซ่อมเสริมและส่งเสริมเด็กเรียนดี

2.3 การพัฒนาการวัดผลและประเมินผล เช่น จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบจัดทำ

ธนาคารข้อสอบ

2.4 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น ชุมนุมต่าง ๆ สภานักเรียน

2.5 การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนปัญหาต่าง ๆ

2.6 การจัดห้องสมุดโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้

2.7 การจัดสื่อการสอน เช่น การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาในโรงเรียน

2.8 การจัดรวบรวมเอกสารการสอน คู่มือครู เพื่อช่วยครูทำการสอนดีขึ้น

2.9 การนิเทศการสอน เช่น การอบรมครู การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำแนะนำ การขอความร่วมมือจากศึกษานิเทศก์ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอน

3. การส่งเสริมและควบคุมงานวิชาการ

3.1 จัดโรงเรียน เช่น อาคารเรียน บริเวณโรงเรียน เพื่อส่งเสริมงานวิชาการ

3.2 ดูแลครูประจำชั้นให้จัดชั้นเรียนได้ถูกหลักวิชา

3.3 ควบคุมครูให้ปฏิบัติงานไม่ให้งกพร่อง พร้อมกับส่งเสริมงานวิชาการ แก่ครูให้มี

ความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

- 3.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทดลองวิธีการสอนใหม่ ๆ และส่งเสริมกำลังใจ
- 3.5 ส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมให้มีประสิทธิภาพ
- 3.6 กำหนดเวลาทดสอบ การสอบ และการเก็บสถิติข้อมูล
- 3.7 ตรวจตราการทำงานของครู และการเรียนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 3.8 จัดประชุมผู้ปกครอง เพื่อขอความร่วมมือช่วยเหลือการเรียนของนักเรียน
- 3.9 จัดบริการเพื่อช่วยเหลืองานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เช่น ตรวจสุขภาพของนักเรียน

เป็นต้น

สุธีร์ เอกอินทร์ และณรงค์ อักขิโสภา (2521 : 13) ได้แยกงานวิชาการในโรงเรียนออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. งานประจำ ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การจัดโปรแกรมการเรียน(แผนการสอน) ตามหลักสูตร การจัดชั้นเรียน ห้องเรียน จัดตารางสอน โครงการสอนและบันทึกการสอน จัดครูสอนแทน การประเมินผลการเรียน การจัดสอบแต่ละครั้ง การสอบคัดเลือกนักเรียนใหม่ การปฐมนิเทศครูใหม่ การนิเทศภายใน การพิจารณาแบบเรียน การพิจารณาสื่อการเรียน การสอนซ่อมเสริม การส่งเสริมนักเรียนที่เรียนดีให้เพิ่มพูน การจัดบริการเอกสารการให้หลักสูตร การจัดห้องวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การจัดให้มีการใช้ทรัพยากรบุคคลากรภายในโรงเรียน การจัดให้มีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างโรงเรียนเสริมให้เด็กมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ

2. งานโครงการ ประกอบด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ ปฏิทินปฏิบัติการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา คู่มือครู คู่มือนักเรียน จัดอัตรากำลังครู งบประมาณใช้จ่ายของแต่ละรายวิชา ชุมนุมวิชาการของนักเรียน แผนปฏิบัติงานระยะต่าง ๆ

3. งานอื่น ๆ ได้แก่ งานต่าง ๆ ได้แก่ งานวัดผล งานแนะแนว งานโสตทัศนศึกษา งานห้องสมุด

โดยสรุปแล้วขอบข่ายของงานวิชาการจะประกอบด้วยงานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานอบรมทางวิชาการ จะเห็นได้ว่างานวิชาการเป็นงานมีความละเอียดครอบคลุมงานต่าง ๆ ในวงกว้าง แต่ก็สามารถประมวลงานด้านการบริหารงานวิชาการออกเป็น 4 ด้านที่สำคัญได้ดังนี้ คือ

- 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
- 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

- 3) ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางด้านวิชาการ
- 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

3.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ถึงแม้ว่าจะมีผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการทำงานทางด้านนี้อยู่แล้ว ก็ไม่ใช่ว่าผู้บริหารจะวางมือโดยสิ้นเชิง ในทางกลับกันผู้บริหารโรงเรียนควรจะเป็นคนที่ตื่นตัวในงานบริหารงานวิชาการจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเรื่องงานวิชาการ ตลอดจนเข้าใจความสำคัญ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย และกระบวนการในการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นผู้นำให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายที่ตั้งไว้

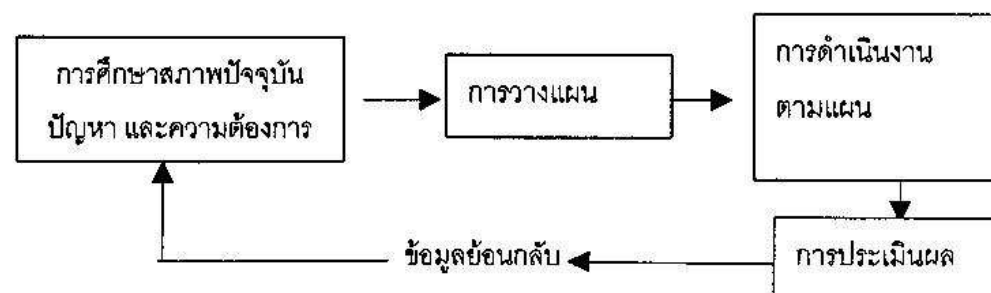
ตามที่ทราบกันแล้วว่า การบริหารงานจะประกอบด้วยกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปรวมกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยใช้ทรัพยากรและกระบวนการที่เหมาะสม การบริหารงานวิชาการก็เช่นเดียวกันจะมีประสิทธิภาพได้ถ้าผู้บริหารคำนึงถึงการดำเนินการแต่ละขั้นตอน และดำเนินการให้ครบทุกขั้นตอน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 19-24) เสนอแนะกระบวนการบริหารงานวิชาการสำหรับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
- ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน
- ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผน
- ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล

จากขั้นตอนดังกล่าวอาจเขียนเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงกระบวนการบริหารงานวิชาการ

ที่มา : คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ,2528

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ

สภาพปัญหา หมายถึง สภาพแตกต่างของสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือผลที่ปรากฏและสิ่งที่ต้องการให้เป็น หรือเป้าหมายความต้องการ หมายถึง แนวโน้มที่จะให้ถึงจุดหมายที่พึงปรารถนาตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้

ดังนั้น การศึกษาสภาพทั้ง 3 อย่างนี้ อาจทำได้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ยอดรวมแสดงผลการสอบรายปี สถิติการมาเรียนของนักเรียน จำนวนและอัตราการเข้าชั้นของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน จำนวนและประเภทสื่อในห้องสมุด การนิเทศภายใน การสอนซ่อมเสริม โครงการต่าง ๆ ที่ส่งเสริมงานวิชาการ ฯลฯ เป็นต้น

2. ข้อมูลที่เป็นข้อกำหนดที่ต้องยึดเป็นแนวทาง เช่น แผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร เอกสารหลักสูตร หนังสือแบบเรียน ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการที่ว่าด้วยเรื่องการประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร นโยบายของกรม และกระทรวง และมติของคณะรัฐมนตรี

ส่วนวิธีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มีวิธีศึกษาได้หลายอย่าง ดังนี้

1. ศึกษาโดยวิธีประเมินความต้องการ (Needs Assessment) มี 4 ขั้นตอนคือ

- 1.1 สำรวจสิ่งที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 ตรวจสอบให้แน่ชัดว่าปัญหาคืออะไร
- 1.3 หามาตรฐานและคุณค่าว่าสิ่งนั้นควรเป็นเช่นไร
- 1.4 บันทึกรายการของความต้องการที่แตกต่างกันของสิ่งนั้น ๆ

2. ศึกษาโดยวิธีวิจัย (Research) เป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้จากปัญหาที่ชัดเจนอย่างมีระบบโดยอาศัยวิธีทางวิทยาศาสตร์ ถ้าใช้วิธีการศึกษาโดยวิธีวิจัย คงจะต้องศึกษาเรื่องกระบวนการวิจัยโดยละเอียดอีกครั้งหนึ่ง

3. ศึกษาโดยการใช้สื่อและเครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานจัดทำขึ้น

4. ศึกษาโดยการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาปัญหา เช่น การสัมภาษณ์ครูผู้สอนคณิตศาสตร์ เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าการวางแผนล่วงหน้าอย่างมีระบบ รอบคอบมีขั้นตอน ย่อมทำให้งานนั้น ๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนต้องยึดการวางแผนเป็นหัวใจ ของการปฏิบัติงาน เมื่อได้เตรียมกรแล้ว ผู้บริหารต้องจัดให้มีการวางแผนงานโดยปฏิบัติดังนี้

1. จัดทำแผนงาน และโครงการวิชาการประจำปีเพื่อให้การวางแผนงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ต้นเพื่อทุกคน จะได้มีความสำนึกในความเป็นเจ้าของหน่วยงานและจะได้ให้ความร่วมมือด้วยดี เมื่อกำหนดแผนงาน เสร็จแล้วก็จัดทำโครงการสนับสนุนแผนงานวิชาการให้ครอบคลุมงานต่อไปนี้ คือ

- 1.1 กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียน
- 1.2 จัดหาและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน
- 1.3 การวางแผนการสอน
- 1.4 การจัดแบ่งกลุ่มนักเรียน
- 1.5 การนิเทศการสอน
- 1.6 ห้องสมุด
- 1.7 การวัดและประเมินผล
- 1.8 พัฒนาการสอนในกลุ่มประสบการณ์หรือแผนการเรียนต่าง ๆ
- 1.9 การสอนซ่อมเสริม
- 1.10 การใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อการเรียนการสอน
- 1.11 รายงานผลการเรียน ฯลฯ เป็นต้น

โรงเรียนจะมีโครงการในแผนงานวิชาการมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับขนาดของโรงเรียน

บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณ ตลอดจนนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโรงเรียน

2. การจัดปฏิทินปฏิบัติงาน ในรอบปีการศึกษาหนึ่ง ๆ มีกิจกรรมหลายอย่างที่โรงเรียนต้อง ปฏิบัติ การจัดให้มีการทำปฏิบัติงานให้ชัดเจนว่า วันใด เดือนใด จะประกอบกิจกรรมอะไร ทั้งนี้เพื่อ เป็นเครื่องเตือนความจำของผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติงานให้เสร็จตามเวลา

3. การจัดตารางสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรจะควบคุม ติดตามการปฏิบัติการสอนของครูให้ เป็นไปตามเนื้อหาและกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในคู่มือ และแผนการสอน

4. การจัดตารางสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรมอบให้ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการและคณะทำงานเป็นผู้จัด ทำตารางสอน โดยผู้บริหารคอยควบคุมดูแลให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การจัดทำตารางสอน

5. การจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรคำนึงความต้องการและความถนัดของครู เช่นครู

สอน ป.1 ควรเป็นผู้ที่เข้าใจเด็กวัยนี้เป็นอย่างดี รู้ความต้องการและความสามารถของนักเรียน

6. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผน

ในขั้นนี้ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการตามแผนงานวิชาการ ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบการเตรียมการสอนหรือบันทึกการสอน
2. ให้ครูเข้าปฏิบัติการสอนตรงตามเวลา
3. ควบคุม กำกับ ติดตาม และนิเทศให้ครูดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามแผนการสอนหรือคู่มือครู
4. จัดครูเข้าสอนแทนในกรณีครูไม่มาปฏิบัติการสอน
5. ควบคุม ดูแล ให้ครูจัดสอนซ่อมเสริมนักเรียน
6. สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
7. ควบคุมติดตาม ให้ครูที่รับผิดชอบงานและโครงการเป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล

การประเมินผลงานวิชาการเป็นสิ่งจำเป็น เพราะจะทำให้ทราบว่า การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่จะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

ในเรื่องของการประเมินผลงานวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทและหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. การประเมินผลการเรียนของนักเรียน มีแนวปฏิบัติ เช่น
 - 1.1 จัดหาเครื่องมือประเมินผลทุกชนิด เพื่อให้ครูสะดวกในการใช้
 - 1.2 ส่งเสริมให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนสม่ำเสมอเพื่อมุ่ง ปรับปรุงการเรียน

เรียน

1.3 รับฟังปัญหาในการประเมินผลการเรียนเพื่อจะได้แนะนำ ช่วยเหลือ และให้การนิเทศในลักษณะต่าง ๆ

1.4 จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียน เพื่อให้ครูใช้สอนซ่อมเสริมแก่นักเรียน

1.5 ประสานสัมพันธ์กับทางผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน และเพื่อหาทางร่วมมือกันพัฒนาเด็ก

1.6 ประเมินผลความก้าวหน้าทางวิชาการของโรงเรียนแล้วนำมาเปรียบเทียบกับปีก่อนเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นตลอดเวลา

2. การประเมินผลโครงการวิชาการของโรงเรียนมีแนวปฏิบัติ เช่น

- 2.1 เป็นผู้ริเริ่ม และส่งเสริมการจัดทำโครงการวิชาการของโรงเรียน
- 2.2 พิจารณาและประเมินความสำคัญของโครงการร่วมกันกับครู
- 2.3 ติดตามและช่วยเหลือการดำเนินการโครงการ
- 2.4 ให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานของโครงการ
- 2.5 เป็นผู้ประเมินหรือแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลโครงการ
- 2.6 เป็นผู้ตรวจสอบและตัดสินใจในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน
- 2.7 เผยแพร่ผลที่ได้จากโครงการ

3. การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู มีแนวปฏิบัติ เช่น

- 3.1 สังเกตพฤติกรรมการสอนของครู
- 3.2 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของครูโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น สังเกตความก้าวหน้า

หน้า ของเด็ก ตรวจสอบจากผลงานของเด็ก

- 3.3 รับฟังข้อมูลจากผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู
- 3.4 จัดประชุมประเมินผลงานของครู
- 3.5 สรุปผลจากการประเมินการทำงานโครงการวิชาการที่ได้รับมอบหมาย
- 3.6 ทำการประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน

3.5 หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ในการการบริหารงานวิชาการ สิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษก็คือเรื่องหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร ซึ่งได้แก่ ความหมาย ความสำคัญ องค์ประกอบของหลักสูตร ประเภทของหลักสูตรในระบบการศึกษาของไทย ทั้งนี้ เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ ตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

คำว่า หลักสูตร มีความหมายในวงกว้างและวงแคบ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้มากมายหลายอย่าง ดังเช่น

1. หลักสูตร หมายถึง แผนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายของการเรียนรู้ และจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจง เป้าหมาย และจุดประสงค์เหล่านี้ จะเป็นเครื่องชี้แนวทางในการเลือก จัดเนื้อหา และจะบ่งถึงวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการประเมินผลด้วย (เสริมศิริไชยศรี 2528 : 1)

2. หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลาย ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ มีทักษะ เกิดความคิด และทัศนคติที่ดี อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต (นพ พงษ์ บุญจิตราดุลย์ 2525 : 158)

3. หลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ทั้งมวล ที่นักเรียนจะพึงได้รับภายใต้การนำของครูหรือโรงเรียนทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังที่จะให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน กล่าวคือ ทั้งด้านทางกาย ทางอารมณ์ และสังคม (พนัส หันนาคินทร์ 2524 : 175)

1. หลักสูตร หมายถึง กระบวนวิชาต่าง ๆ สำหรับให้ศึกษา (เสริมศรี ไชยศรี 2528 : 1)

2. หลักสูตร หมายถึง ข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน อันเป็นส่วนรวมของประเทศ เพื่อนำไปความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (วิชาการ กรม 2522 : 4)

3. หลักสูตรในทัศนะของนักบริหารการศึกษา หมายถึง โครงการศึกษาที่กำหนดให้นักเรียนเรียนรู้ และพัฒนาตนเองตามแผนการศึกษา หรือโครงการศึกษาที่โรงเรียนปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลทางการศึกษาตามแผนการศึกษา (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ 2525 : 159)

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมด พอจะสรุปได้ว่า หมายถึง แผนการเรียนรู้ หรือ มวลประสบการณ์ทั้งหลาย ประสบการณ์ทั้งมวล ที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ มีทักษะ เกิดความคิด และทัศนคติที่ดี อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งมุ่งหวังที่จะให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ แก่นักเรียน กล่าวคือ ทั้งด้านทางกาย ทางอารมณ์ และสังคม

ส่วนการบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการ โดยมีเครื่องมือคือหลักสูตร ซึ่งเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของโรงเรียน ในอันที่จะเตรียมเด็กหรือเยาวชน ให้เกิดความรู้ ทักษะ ทัศนคติ และประสบการณ์ที่ดีในการดำเนิน และดำรงชีวิตในสังคมของตนได้อย่างถูกต้อง และเป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพ (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ 2525 : 159)

ความสำคัญของหลักสูตร มีดังนี้

1. เป็นเอกสารของทางราชการ หรือเป็นบัญญัติของรัฐบาล เพื่อให้บุคคลที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชน ดังนั้น หลักสูตรจึงเปรียบเสมือน "คำสั่ง" หรือ "ข้อบังคับ" ของทางราชการชนิดหนึ่งนั่นเอง

2. เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาเพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ รวมทั้งเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่ง ในการที่จะจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาของรัฐบาลให้แก่โรงเรียน

3. เป็นแผนการดำเนินงานของนักบริหารการศึกษา ที่จะต้องอำนวยความสะดวกและติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐบาล
4. เป็นแผนการปฏิบัติงาน หรือเครื่องชี้แนวทางในการปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะเสนอแนะจุดมุ่งหมาย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งครูควรจะต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง
5. เป็นเครื่องมือของรัฐ ในอันที่จะพัฒนาคน และพัฒนากำลังคน ซึ่งจะเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติตามแผนของรัฐบาล
6. เป็นเครื่องชี้ถึงความเจริญของชาติ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา ถ้าประเทศชาติใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้คนในประเทศของตนมีคุณภาพ

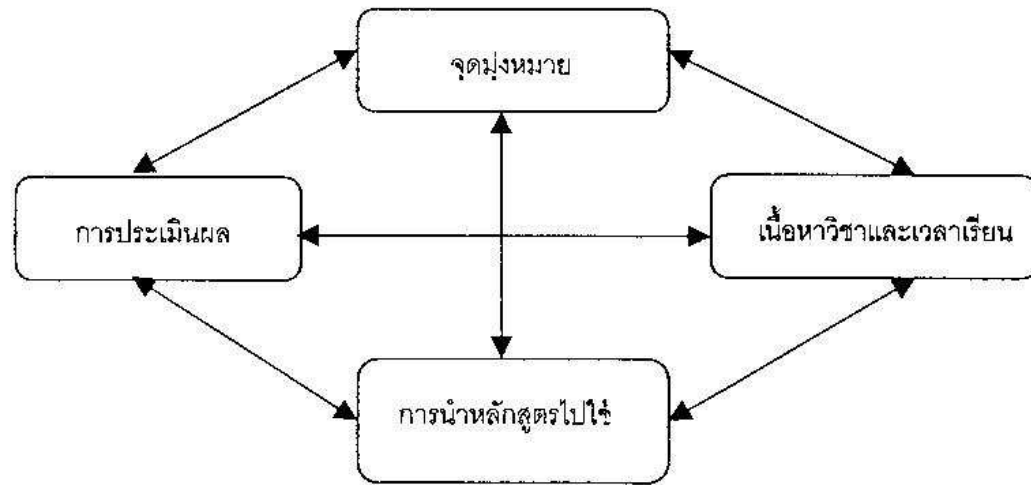
องค์ประกอบของหลักสูตร

Hilda Taba (1962 : 398) และ สุมิตร คุณานุกร (2523 : 9) สรุปว่า หลักสูตรโดยทั่ว ๆ ไป มักจะมีองค์ประกอบ 4 อย่างต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)
2. เนื้อหา (Content)
3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation)
4. การประเมินผล (Evaluation)

ดังนั้น พอจะสรุปได้ว่า หลักสูตรที่สมบูรณ์ ควรมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 4 อย่าง ซึ่งต้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน อาจจะเขียนแสดงได้ดังแผนภูมิในหน้าต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงองค์ประกอบของหลักสูตร

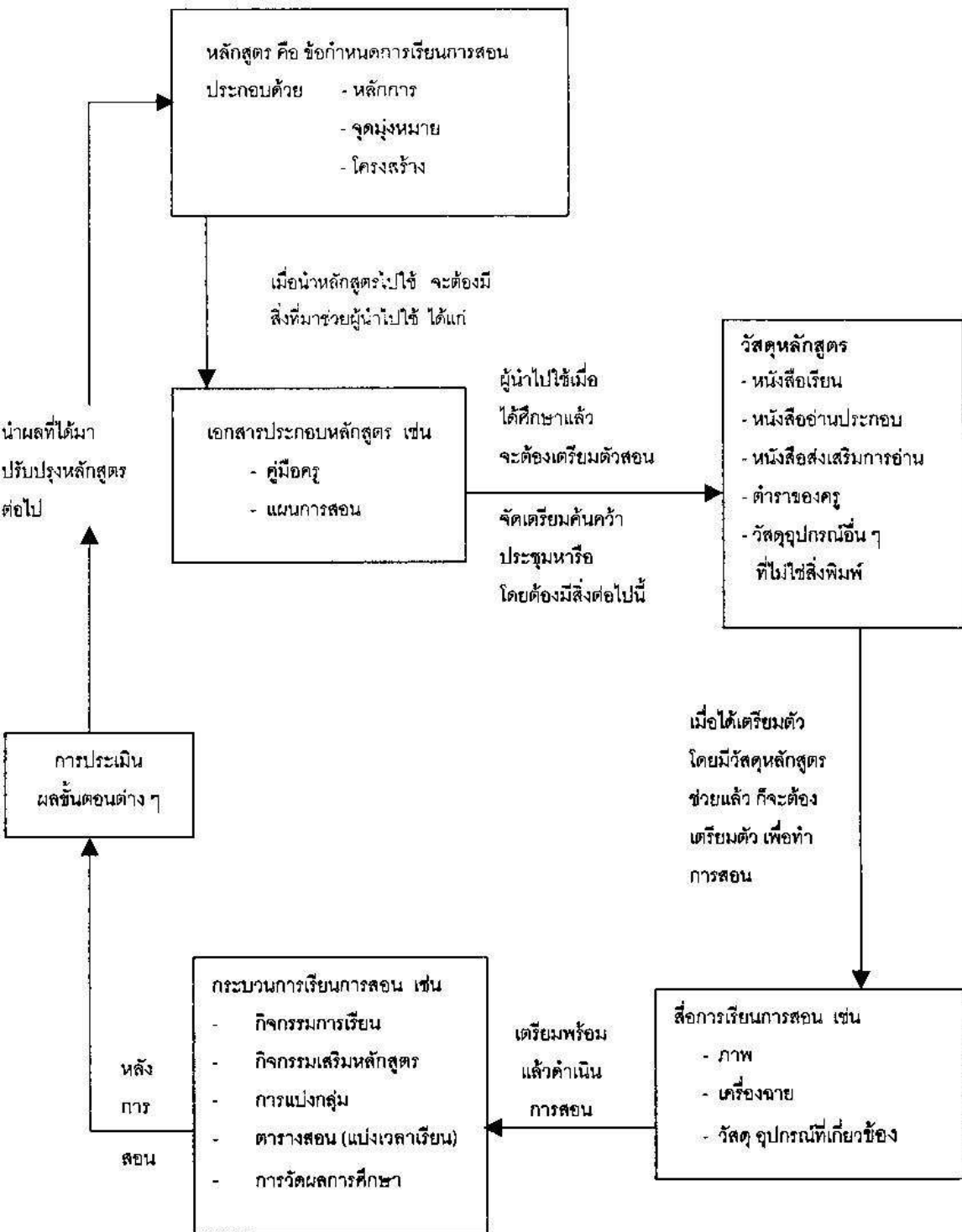

ที่มา : สุมิตร คุณานุภร. หลักสูตรและการสอน ,2523.

การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากของหลักสูตร เป็นการนำเอาหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ดังแผนภูมิที่ 3 (สุโขทัยธรรมธิราช 2526 : 172)

แผนภูมิที่ 3 แสดงกระบวนการหลักสูตร

จากแผนภูมิกระบวนการหลักสูตร จะเห็นว่า เมื่อมีหลักสูตรซึ่งเป็นตัวกำหนดหลักการจุดหมาย และโครงสร้างแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องศึกษาสิ่งเหล่านี้ให้เข้าใจ โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน จำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องรู้ และเข้าใจ เพื่อจะได้อธิบายให้ครูทราบเมื่อเกิดมีคำถามขึ้นเมื่อเข้าใจตัว

หลักสูตรแล้ว ในขั้นนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ใช้หลักสูตรจะต้องศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น คู่มือครู แผนการสอนอย่างละเอียด เพื่อจะได้เตรียมการสอน และจัดหาวัสดุหลักสูตร เช่น หนังสือเรียน ตำราของครู หนังสืออ่านประกอบ รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนเช่น ภาพ เครื่องฉาย วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน

หลังจากเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร วัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนแล้วผู้นำหลักสูตรไปใช้ ก็ดำเนินการสอน ซึ่งผู้ใช้อาจจะจัดในรูปกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการเรียนการสอน การแบ่งกลุ่มการทำงาน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดผลการศึกษา เป็นต้น หลังการสอนควรมีการประเมินผลขั้นตอนต่าง ๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งนี้ เพื่อจะหาข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรต่อไป

ในเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ สุมิตร คุณานุการ (2523 : 33) มีความเห็นแตกต่างออกไป และเสนอว่าในการนำหลักสูตรไปใช้ ควรประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประเภท คือ

1. การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
2. การจัดปัจจัย และสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน ให้หลักสูตรบรรลุถึงเป้าหมาย และ
3. การสอนของครู

การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน หมายถึง การตีความหมาย และการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตร สิ่งที้นำไปใช้ จะต้องตีความหมาย ก็คือ ความมุ่งหมายของหลักสูตร เพราะหลักสูตรแม่บทกล่าวไว้อย่างกลาง ๆ ผู้นำไปใช้จะต้องกำหนดรายละเอียดเอาเอง จะต้องพิจารณาว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร จะสอนใคร ระดับไหน อย่างไร และต้องการให้เกิดอะไรขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากทำความเข้าใจจุดมุ่งหมาย ตลอดจนหลักการ และโครงสร้างแล้ว จะต้องกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรว่าจะให้ผู้นำหลักสูตรไปใช้กำหนดรายละเอียดให้ผู้เรียนได้เรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไร โดยมีคณะกรรมการจัดทำประมวลการสอน โครงการสอน หรือแผนการสอน กำหนดการสอนและบันทึกการสอนประจำวัน ซึ่งจะออกมาในรูปของเอกสารหลักสูตร ปัญหาในการแปลงหลักสูตรในการสอนระดับท้องถิ่นจึงมีปัญหามาก เนื่องจากผู้พัฒนาหลักสูตรในระดับนี้ ยังไม่ทราบหลักการและวิธีการอันถูกต้อง ในการทำแผนการสอน อีกทั้งยังขาดแคลนทุนทรัพย์ ในการจัดทำเอกสารอีกด้วย

การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียน เป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องคำนึงถึง เพราะการนำหลักสูตรไปปฏิบัติเกิดขึ้นที่โรงเรียน จึงจำเป็นต้องสำรวจดูปัจจัย และสภาพต่าง ๆ ของโรงเรียน ว่าเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้หรือไม่ ผู้บริหารจะต้องคำนึงถึงขนาดของห้องเรียน จำนวนนักเรียน ห้องสมุด แบบเรียนหนังสืออ่านประกอบ เป็นต้น นอกจากนี้ งบประมาณก็จัดเป็น

ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่ง ผู้บริหารควรจะต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ ที่จะส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูตามที่หลักสูตรกำหนดให้

การสอนของครู เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะถึงแม้ว่าจะมีสิ่งต่าง ๆ พร้อมมูลหลักสูตรก็ยังไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ ถ้าครูยังไม่ได้ลงมือสอน ครูเป็นตัวจักรสำคัญที่สำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปใช้ การเอาใจใส่ต่อการสอน การสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม ฯลฯ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความสัมฤทธิ์ หรือความล้มเหลวของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน มีหน้าที่ให้ความรู้ ความสะดวก ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจแก่ครู เพื่อให้การสอนของครู และการเรียนของเด็กบังเกิดผล ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

การนำหลักสูตรไปปฏิบัติ สิ่งที่ทุกโรงเรียนจะต้องจัดหา หรือจัดทำให้มีไว้ เพื่อสะดวกแก่การหยิบใช้ นั่นคือ

1. เอกสารหลักสูตร คือ เอกสารต่าง ๆ ที่แจกแจงรายละเอียดของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของครู และนักเรียน และช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้เกิดประสิทธิภาพ จะเป็นเอกสารของระดับประถม หรือมัธยมก็ตาม ซึ่งมีอยู่มากมายพอจะแบ่งเป็นหมวดหมู่ได้ ดังนี้

1.1 หลักสูตรแม่บท และเอกสารเล่มอื่น ๆ ที่อธิบายหลักการ จุดหมาย โครงสร้างของหลักสูตร

1.2 เอกสารประเภทคู่มือ เป็นคู่มือการใช้หลักสูตร และการปฏิบัติงานต่าง ๆ เฉพาะเรื่อง

1.3 เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน รวมทั้งระเบียบปฏิบัติในการวัด และการประเมินผลตามแนวของหลักสูตร

2. สื่อการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมาย สื่อการเรียนมีมากมายหลายชนิด ทั้งราคาถูกและแพง ง่าย และหายาก ซึ่งแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1.1 เครื่องมือเครื่องใช้

1.2 อุปกรณ์ประจำโรงเรียน

1.3 เครื่องช่วยสอน

1.4 อุปกรณ์โสตทัศนวัสดุ

1.5 วัสดุสิ้นเปลืองต่าง ฯลฯ เป็นต้น

2. หนังสือสำหรับนักเรียน เป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของหลักสูตร และนับว่าเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่ง ถ้าจะแบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ก็จะได้ 5 ประเภท คือ

2.1 หนังสือเรียน อาจเรียกว่า แบบเรียน ซึ่งเขียนขึ้นตามเนื้อหาในโครงสร้างของหลักสูตรชั้นใดชั้นหนึ่ง

2.2 หนังสือแบบฝึกหัด คือ หนังสือ หรือเอกสารที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนฝึกฝนทักษะต่าง ๆ ที่ต้องใช้ เช่น คัดลายมือ ทำเลข เป็นต้น

2.3 หนังสืออ่านเพิ่มเติม คือ หนังสือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เรียนได้เรียนตามเนื้อหาในหลักสูตร และแบบเรียนแล้ว แต่เขียนขึ้นเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้กว้างขวาง และลึกซึ้งยิ่งขึ้น และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนด้วย

2.4 หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้น เพื่อฝึกการอ่านของนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนาน รักการอ่านมากขึ้น

2.5 หนังสืออ้างอิง คือ หนังสือที่มีเนื้อหาความรู้ที่ยากขึ้น มีการจัดความรู้ไว้เป็นหมวดหมู่ เช่น พจนานุกรม สารานุกรม เป็นต้น

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำหลักสูตรไปใช้ มีหลายระดับ เช่น ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน เป็นต้น

ครูถือว่ามีความสำคัญที่สุดในการใช้หลักสูตร คือ เป็นผู้จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่พึงปรารถนา และตรงตามหลักการและจุดหมายของหลักสูตรครูต้องรับผิดชอบในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากจัดกิจกรรมแล้ว ครูยังต้องประเมินผลการเรียนของผู้เรียนอีกด้วย เพื่อจะได้ทราบว่า เด็กเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่ และเรียนรู้อยู่ในระดับใด ดังนั้น ครูควรจะได้ศึกษาบทบาทและหน้าที่ของตนเองให้เข้าใจชัดเจน และพิจารณาปฏิบัติตามความเหมาะสม ดังนี้

1) ครูจะต้องศึกษาทำความเข้าใจกับจุดหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรให้เข้าใจชัดเจน อีกทั้งจะต้องศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับหนังสือเรียนแผนการสอน ตลอดจนวัสดุหลักสูตรอื่น ๆ เพื่อจะได้เลือกไปใช้ และแปลงไปสู่การสอนได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาและความต้องการของเด็ก

2) ครูจะต้องเป็นผู้ที่ใส่ใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง ให้ทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำเรื่องใหม่ ๆ มาดัดแปลงสอนเด็กนับเป็นตัวอย่างที่ดีในการนำเด็กให้เป็นคนรัก ที่จะศึกษาหาความรู้อย่างไม่หยุดยั้งอีกด้วย

3) ทำการสอนทุกครั้งอย่างมีจุดหมาย ครูจะต้องรู้อยู่ตลอดเวลาว่า วิชาที่ตนกำลังสอนนี้มีวัตถุประสงค์อะไร และสามารถทำการวัดผลประเมินผลได้ตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามที่คาดหวังไว้ หรือไม่เพียงใด และถ้ายังไม่ได้ผลตามที่คาดหวังไว้ จะต้องแก้ไขปรับปรุงที่ตรงไหน

4) ครูควรให้ความใกล้ชิดสนิทสนมกับเด็ก เอาใจใส่และสนองต่อปัญหาของเด็กแต่ละคน เด็กมีความรู้สึกที่ไวที่จะรับความรัก หรือความไม่ใส่ใจของครู ถ้าเด็กมีความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนมกับครู เด็กย่อมพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามแนวที่ครูชี้แนะ

5) การสอนให้เด็กคิดเป็นนั้น ครูจะต้องคิดเป็นด้วย ครูต้องหมั่นฝึกตั้งคำถาม ฝึกให้เด็กเป็นคนช่างสังเกตต่อสิ่งแวดล้อม และแนะให้ติดตามอย่างมีระบบ

6) พยายามจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศที่จะส่งเสริมการเรียนการสอน เช่น หารูปมาติดไว้ที่ห้อง หรือดัดแปลงโยกย้ายที่นั่งเด็กให้เป็นรูปต่าง ๆ เช่น วงกลม ครึ่งวงกลม ฯลฯ บ้างเพื่อไม่ให้เกิดความจำเจ ซินชา ครูควรให้เด็กช่วยกันแสดงความคิดเห็นว่าจะจัดห้องเรียนอย่างไรก็จะเป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์

7) จัดทำและใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและบทเรียน

8) เพื่อช่วยให้มีการเรียนรู้มีความหมายต่อเด็ก นอกจากการจัดกิจกรรม และอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นดังกล่าวแล้ว ครูอาจจะจัดทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมหนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่สอดคล้องกับปัญหา และความต้องการของท้องถิ่นใช้ประกอบการสอนด้วย

9) ประการสุดท้าย และสำคัญที่สุด ก็คือ ครูจะต้องรับทราบว่าการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หรือการเปลี่ยนแปลงหนังสือเรียนจะไร้ความหมาย ถ้าครูไม่เปลี่ยนแปลงวิธีสอนให้เหมาะสมกับนักเรียน สภาพท้องถิ่น ลักษณะเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทอย่างมาก ต้องมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรยิ่งกว่าใคร ๆ เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นตัวจักรสำคัญที่สุดในการบริหารโรงเรียนให้ได้ผลดีบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะให้ผลดังกล่าวนี้ จำเป็นต้องมีแนวปฏิบัติในการบริหารหลักสูตร ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. จัดให้มีปรัชญาและเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. จะต้องมีการกำหนดนโยบายทางด้านวิชาการของโรงเรียนไว้ให้ชัดเจน และแจ้ง

ให้ครูทุกคนได้ทราบและเข้าใจ

3. ต้องทำความเข้าใจองค์ประกอบและโครงการศึกษาที่มีขึ้นภายในโรงเรียนทั้ง

หมดและสื่อสารให้ครูทุกคนเข้าใจ

4. เข้าใจหลักสูตร และองค์ประกอบของหลักสูตร และมีการฝึกอบรมให้มีความรู้

ในด้านนี้ให้ได้ทุกคน

5. จัดให้มีและทำเอกสารหลักสูตรที่ครูจะต้องใช้ในโรงเรียนเช่นหลักสูตรโครงการ

สอน แผนการสอน หนังสือเรียน คู่มือหนังสือเรียน หนังสือส่งเสริมการอ่านประกอบ

6. การคัดเลือกและใช้ครูให้ถูกต้องตามความถนัด ความสามารถและวิชาการที่ได้ศึกษามา และให้เหมาะกับระดับชั้นเรียน
7. จัดให้มีและอำนวยความสะดวกในด้านอาคารสถานที่ และสื่อการสอน เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ สนามฝึกพลานามัย และกีฬา วัสดุอุปกรณ์ และการใช้วัสดุท้องถิ่นในการผลิตอุปกรณ์การสอน ฯลฯ
8. ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน โดยการพัฒนาครูทางด้านการสอน เช่น ให้ครูสังเกตการสอน เยี่ยมเยียนดูการสอน เข้ารับการอบรม ประชุมทางวิชาการศึกษาต่อ อำนวยความสะดวก เขียนบทความ ร่วมกับกลุ่มโรงเรียน ดำเนินงานด้านวิชาการ และขอความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์
9. ก่อนเปิดภาคเรียน 2 สัปดาห์ ควรมีการประชุมครู ชี้แจงหลักสูตรแผนการสอน จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอน และปัญหาการสอน จัดทำวัสดุอุปกรณ์ และอาจมีการสาธิตการสอนแลกเปลี่ยนความรู้กัน
10. การจัดตารางสอน มีความสำคัญมากประการหนึ่ง หลักสูตรได้กำหนดคาบเวลาไว้
11. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้กับนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญสำหรับวัยเด็ก และเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาลักษณะนิสัย
12. จัดโครงการสอนซ่อมเสริมสำหรับเด็กที่เรียนอ่อน และการสอนส่งเสริมเด็กเรียนดี รู้จักการประเมินผลหลักสูตร

3.6 การจัดการการเรียนการสอน วัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ความหมายของการสอน

การสอนคือความพยายามของคนคนหนึ่งหรือหลายคน ที่จะจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนเกิดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีความเจริญงอกงามทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้แก้ปัญหาชีวิตและปรับปรุงตนเองให้เข้าสภาพแวดล้อมและดำรงตนอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข หลักการสอนที่สำคัญก็คือ สอนให้เรียนโดยการกระทำ ทดลองค้นคว้า แก้ปัญหาด้วยตนเอง และสอนในสิ่งที่ประโยชน์ต่อชีวิตของผู้เรียน โดยสามารถนำประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2525 : 67)

วารี ถิระจิตร (2530 : 50) ได้ให้ความหมายของการสอนว่า หมายถึง การจัดกิจกรรมแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามและพัฒนาไปในทางที่พึงปรารถนาสอดคล้อง

คล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา โดยครูจะเป็นผู้รวบรวมความรู้ จัดความรู้นั้นให้ง่ายและน่าสนใจต่อผู้เรียน และวิธีทำงาน

ชลอ มงคลการุณย์ ได้แบ่งประเภทการสอนเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (ชลอ มงคลการุณย์ 2530 : 51-53)

1. การสอนที่ถือครูเป็นศูนย์กลางความสนใจ ได้แก่ การสอนด้วยวิธีบรรยายการใช้คำถาม การสาธิต
2. การสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางความสนใจ ได้แก่ การสอนด้วยวิธีการใช้หนังสือเรียน การมอบงานให้ทำ การให้แบบฝึกหัด การอภิปรายกลุ่ม การให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง การศึกษานอกสถานที่ การแสดงบทบาทสมมุติ การสร้างสถานการณ์จำลอง การทดลอง

ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้มีบทบาทในการกระตุ้นให้ครูในโรงเรียนได้เอาใจใส่และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพทันต่อความเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องกับสภาพของโรงเรียน ตัวผู้เรียนและชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีนั้นควรเป็นไปเพื่อพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน เราให้ผู้เรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน ให้โอกาสและความสำคัญของนักเรียนทุกคน ฝึกฝนแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองแก่นักเรียนตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนานเป็นกันเอง (สุมน อมรวิวัฒน์ 2531 : 4-5)

ในด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบหลักสูตร หมายถึง เอกสารที่แจกรายละเอียด เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช 2526 : 17) ซึ่งได้แก่ แผนการสอน คู่มือประกอบการสอนของครู คู่มือการใช้หลักสูตร หนังสือเรียน หนังสืออ่านประกอบการเรียน ฯลฯ

แผนการสอน หมายถึง เอกสารที่ระบุรายละเอียดของเนื้อหาวิชา จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม แนวการจัดกิจกรรมและคาบเวลาที่กำหนดให้ อาจกล่าวง่าย ๆ ว่า แผนการสอนยุคใหม่เป็นการผนวกเอาประมวลการสอนและโครงการสอนเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้ครูใช้ปฏิทินการสอนหรือกำหนดการสอนที่สามารถจะจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยอาศัยแผนการสอนเป็นแนวทางในการปฏิบัติการสอนของครู

แบบเรียน (Text) หมายถึง แบบเรียนเป็นคู่มือของนักเรียนสำหรับใช้ในวิชาหรือกลุ่มวิชาใดวิชาหนึ่ง ลักษณะพิเศษของแบบเรียนก็คือ การใช้ภาษาง่าย ๆ ให้เหมาะกับวัยของผู้เรียน ที่กล่าวว่าแบบเรียนเป็นคู่มือของนักเรียนก็เพราะ นักเรียนสามารถใช้ในการอ่าน ค้นคว้า ทำแบบฝึกหัด และทบทวนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว ทั้งยังเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ผู้ปกครองใช้ในการตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนได้ดีอีกทางหนึ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.พ. : 4) ได้กล่าวถึง คุณค่าของสื่อการสอนไว้ว่า

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องราวที่ครูสอนได้ง่าย และรวดเร็ว
2. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความทรงจำที่ถาวร
3. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนบทที่เป็นนามธรรมแล้วเกิดความคิดเป็นรูปธรรมได้ดีขึ้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความตื่นเต้น เร้าใจและสนใจมาเรียน
5. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เกิดประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถนำไป
ต่อเนื่องกับความรู้เดิมได้ดังนี้
6. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์จริง เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากทำกิจกรรมด้วย
ตนเองต่อไป
7. เป็นเครื่องช่วยพัฒนาความรู้ที่เกี่ยวกับความหมายได้ดี ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียน
เรียนรู้คำศัพท์ได้มากขึ้น

สื่อการสอนจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบัน และ
ในการจัดการเรียนการสอนยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนต้องจัดหาสื่อการสอน เพื่อให้ประกอบ
การเรียนการสอนให้พอเพียงและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนในบามะผู้นำทางวิชาการของ
โรงเรียนจึงต้องปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นำการใช้สื่อการเรียนการสอนภายในโรงเรียนเป็นหน้าที่ๆ สำคัญ
ประการหนึ่ง

3.7 การนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ

การนิเทศภายใน หมายถึง ความพยายามทุกสิ่งทุกอย่างของผู้ที่อยู่ในโรงเรียนตั้งแต่ผู้บริหาร
ลงไป ในอันที่จะปรับปรุงส่งเสริมประสิทธิภาพในด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้ดีขึ้น ทำให้
เกิดการเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งให้ครูเกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ และก่อให้เกิดผลใน
ที่สุดท้าย คือ การศึกษาของเด็กก้าวหน้าไปอย่างมีประสิทธิภาพ (คณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ 2529 : 9)

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน มีหลายประการ เช่น

1. เพื่อช่วยให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนางานบริหารและวิชาการ เช่น การกำหนดทางเลือก การสร้างสื่อและเครื่องมือการเรียนการสอน ให้เหมาะสมกับสภาพของทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

2. เพื่อให้ครูที่สอนได้จัดประสบการณ์ให้กับเด็กได้ถูกต้อง ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

3. เพื่อให้ครูที่สอนได้ตระหนักถึงปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ ทั้งให้สามารถแก้ปัญหาได้

4. เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และให้กำลังใจแก่ครูผู้สอน

5. เพื่อมุ่งให้เกิดความร่วมมือ และประสานงานกันเป็นอย่างดีภายในระบบงาน

6. เพื่อควบคุมมาตรฐาน และพัฒนางานในด้านการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นอกจากจุดมุ่งหมายที่กล่าวแล้ว อุทัย บุญประเสริฐ และ ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์ (2528 : 3)

ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายสำคัญของการนิเทศภายในไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ได้ผลงานดี มีคุณภาพสูง

2. เพื่อพัฒนางาน

3. เพื่อพัฒนาคน

4. เพื่อประสานงาน และประสานความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง

5. สร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร

โดยสรุปจะเห็นว่า การจัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนนั้น ก็เพื่อจะคิดหาแนวทางปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร รวมทั้งเรื่องการเรียนการสอน การทำงานเป็นทีม การสร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน ความร่วมมือในการแก้ปัญหา ทั้งนี้ ก็เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยส่วนรวม ซึ่งผลที่ตามมา คือ นักเรียนมีคุณภาพ

ประโยชน์ของการนิเทศภายใน การนิเทศภายในโรงเรียน ก่อให้เกิดผลดีในการดำเนินงานของโรงเรียนหลายประการพอสรุปได้ดังนี้

1. เป็นการช่วยส่งเสริมกำลังใจของศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งไม่มีเพียงพอที่จะนิเทศการศึกษาได้อย่างทั่วถึง

2. การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนเองนั้น ผู้นิเทศเป็นผู้ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในโรงเรียน ย่อมมีความรู้ในปัญหาได้ดี และสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดมากกว่าที่จะให้คนภายนอกมา

นิเทศ

3. ผู้นิเทศในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับครูอยู่แล้ว ทำให้บรรยากาศในการนิเทศทำได้ อย่างเป็นกันเอง ไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนกันศึกษานิเทศก์ หรือผู้บริหารการศึกษาจาก ภายนอกโรงเรียน

4. ผู้นิเทศในโรงเรียนสามารถจะติดตามการปฏิบัติงานหรือผลงานนิเทศได้ตลอดเวลา เพราะอยู่ใกล้ชิดกัน และสามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมาย โดยไม่ขาดความต่อเนื่องกัน

จากประโยชน์ของการนิเทศภายในที่กล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่า ถ้าโรงเรียนได้นำเอาแนวคิดการ นิเทศภายในมาใช้ในโรงเรียน ก็จะทำให้โรงเรียนมีการพัฒนางานวิชาการมากขึ้น การที่จะพัฒนางาน วิชาการนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาทั้งกระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ควบคู่กันไปด้วย นอกจากนั้น ภายในโรงเรียนยังมีครูที่มีประสบการณ์ ความรู้และความสามารถที่แตก ต่างกัน ทำให้ประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูแต่ละคนแตกต่างกัน การนิเทศภายในจะเป็นวิธี การอย่างหนึ่งในการลดช่องว่างดังกล่าว ซึ่งมีผลทำให้การปฏิบัติงานของครูมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

หลักการสำคัญสำหรับการจัดนิเทศภายในโรงเรียน มีนักวิชาการหลายท่านอธิบายไว้ ดังนี้ สงัด อุทรานันท์ (2529 : 202) ได้กล่าวถึงการจัดนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งควรจะต้องยึดหลัก การสำคัญดังนี้

1. ผู้บริหารต้องระลึกเสมอว่า การนิเทศการศึกษาเป็นงานในความรับผิดชอบของผู้ บริหารโดยตรง ส่วนการดำเนินงานนิเทศนั้น ผู้บริหารอาจจะดำเนินการเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่น ดำเนินการแทนก็ได้
2. การนิเทศภายในโรงเรียนจะสำเร็จลุล่วงลงได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากฝ่ายผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ หากขาดความร่วมมือจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง การนิเทศจะไม่มีโอกาสสำเร็จได้เลย
3. จะต้องตระหนักว่า การนิเทศภายในเป็นการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยพัฒนาเพื่อนร่วมงาน ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น การนิเทศไม่ใช่เป็นการจับผิด หรือบังคับบัญชาแต่ ประการใด
4. บุคลากรภายในโรงเรียนต้องการการยอมรับ และให้เกียรติซึ่งกันและกัน ในสภาพ ความเป็นจริงแล้ว ไม่มีใครที่จะมีความเชี่ยวชาญทุก ๆ ด้าน ดังนั้น จึงน่าจะได้แลกเปลี่ยนและถ่ายทอด ความเชี่ยวชาญให้แก่เพื่อนร่วมงาน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานมีความรู้ความสามารถสูงขึ้น
5. การนิเทศภายในจะต้องเกิดขึ้นจากความจำเป็นในการแก้ปัญหา หรือสนองความ ต้องการในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

6. การสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหาร จะมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงถือว่าการสร้างเสริมกำลังใจของผู้บริหาร จะส่งผลต่อความสัมฤทธิ์ผลของการนิเทศในโรงเรียนด้วย

จากการที่กล่าวในเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียนมาทั้งหมดนี้ ก็พอจะทำให้ผู้บริหารเห็นแนวทางในการจัดการนิเทศภายในได้บ้าง ตั้งแต่วัตถุประสงค์ หลักการที่ควรคำนึงถึงการจกระบบการนิเทศภายใน กิจกรรมการนิเทศภายในต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน การจัดเอกสาร หรือตำราทางวิชาการบริการแก่ครู การให้คำปรึกษาหารือ การสาธิตการสอน การพาครูไปทัศนศึกษา และการสนทนาทางวิชาการ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนคงไม่มีปัญหาในการนิเทศภายใน เพราะมีหน้าที่โดยตรงอยู่แล้วแต่สำหรับครู หรือครูที่จะได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศ ต้องเลือกเพื่อนครูที่มีคุณสมบัติพิเศษจริง ๆ คือ เป็นคนที่เพื่อนครูด้วยกันศรัทธา และเชื่อถือ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความรับผิดชอบสูง มีความสามารถทางวิชาการและเข้าใจแนวคิดพื้นฐานของการนิเทศการศึกษาจึงจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศภายในได้ดี

3.8 การวัดผลและประเมินผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลจากการวัดและประเมินผลนั้น จะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้ครูผู้สอนได้นำไปพิจารณาหาวิธีการแก้ไขข้อบกพร่อง และจุดอ่อนในด้านต่าง ๆ ได้

สำหรับความหมายของการวัดผลและประเมินผลนั้น กาญจนา เกียรติประวัติ (2524 : 166) ได้แยกให้เห็นอย่างชัดเจนในความหมายของคำว่า การวัดผลและประเมินผลว่า

การวัดผล (Measurement) คือ การกำหนดหน่วยให้แก่ปริมาณที่มีอยู่ โดยใช้เครื่องมือวัด การวัดทางการศึกษาที่ใช้กันอยู่ อาจเป็นการสังเกตของครู ตารางตรวจสอบพฤติกรรมหรือข้อสอบ

การประเมินผล (Evaluation) คือ การนำผลที่วัดได้มาหาคุณค่า การประเมินผลควรจะรวมถึงการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ วิธีการที่ได้ใช้ไปเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ตลอดจนพิจารณาถึงปริมาณของคุณสมบัติที่วัดได้ เช่น เก่งหรือไม่เก่ง ดีหรือไม่ดี

การประเมินผลจะมีได้ต้องมีการวัดผลสิ่งนั้นก่อน เรามักจะแสดงผลของการวัดมาเป็นตัวเลขว่า นักเรียนคนนั้นมีความรู้มากน้อยเพียงใด โดยดูจากคะแนนที่สอบว่าได้เท่าไร แล้วนำมาประเมินค่า ซึ่งจะกระทำก็ต่อเมื่อมีสิ่งอื่นมาเปรียบเทียบ เพื่อพิจารณาส่สิ่งนั้นดีหรือเลว ควรปรับปรุง ยกเลิก หรือขยายต่อไป

ดังนั้น การวัดและประเมินผลจึงสัมพันธ์เกี่ยวโยงกันอย่างมาก กล่าวคือ ถ้าผลของการวัดถูกต้อง การประเมินผลมักเชื่อถือได้ และตรงกับความเป็นจริงและหากผลของการวัดผลผิดพลาด การประเมินผลก็อาจผิดพลาดด้วย จะเห็นว่าทั้งสองคำมีความสัมพันธ์กัน จนบางครั้งใช้คำทั้งสองแทนกันได้

ความจำเป็นของการวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน การสอนที่สมบูรณ์จะต้องเริ่มที่การตั้งจุดมุ่งหมายของการสอน เตรียมเนื้อหา กิจกรรมและสื่อในเรื่องที่จะสอน สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ลงมือสอน และวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนแล้ว การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ยังกระทำเพื่อจะได้ทราบพื้นฐานความรู้ของนักเรียน ปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนและเพื่อตัดสินใจเลื่อนชั้น

หน้าที่ของผู้บริหารในด้านการวัดและประเมินผล คือ การส่งเสริมให้ครูรู้จักหลักการและวิธีการวัดและประเมินผล โดยสรุปในแง่บริหารการจัดการประเมินผลการศึกษา มีความจำเป็นดังนี้ (พนัส หันนาคินทร์ 2524 : 200)

1. เพื่อทราบผลการเรียนของนักเรียน ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงแก้ไขการเรียนของตนได้ก่อนที่จะก้าวไปศึกษาบทเรียนใหม่
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนชั้นเรียน และการจัดแบ่งนักเรียนตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ทำให้ผู้ปกครองรู้ความก้าวหน้าของนักเรียนในปกครองของตน และช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน
4. เพื่อประโยชน์ในการให้ประกาศนียบัตร เมื่อจบชั้นการศึกษา และแจ้งผลการเรียนให้สถาบันอื่น เช่น มหาวิทยาลัยที่นักเรียนจะไปเรียนต่อขอทราบมา เพื่อสถิติอื่น ๆ ในทางการศึกษา
5. ช่วยให้ผู้ฝ่ายแนะแนวทราบข้อมูลของนักเรียน จะได้ช่วยวิเคราะห์ความสามารถของผู้เรียน และเป็นแนวทางในการแนะแนวการเรียนอาชีพให้แก่ผู้เรียนต่อไป
6. ช่วยให้ผู้ฝ่ายบริหารได้ทราบข้อมูล เพื่อปรับปรุงมาตรฐานทางวิชาการของโรงเรียน ซึ่งจะนำไปสู่แนวทางปรับปรุงส่งเสริมสภาพการเรียนการสอนให้แก่ครู และใช้เป็นข้อมูลในการปฐมนิเทศครูใหม่ต่อไป

4. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล

4.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

นักวิชาการได้กล่าวถึงหลักสูตรของเด็กระดับอนุบาลหรือปฐมวัยไว้ดังนี้

ชูเมคเกอร์ (Shoemaker, 1995 : 17-18) ได้กล่าวถึงหลักสูตรสรุปได้ดังนี้ หลักสูตรที่ดีควรมีความหลากหลาย ผู้บริหารและครูผู้สอนควรที่จะศึกษาเรื่องปรัชญา ความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถปรับกิจกรรม เนื้อหาความรู้ทางวิชาการ หรือวิธีการให้เหมาะสมกับเด็ก การพัฒนาโปรแกรมหลักสูตรประกอบด้วยการจัดกิจกรรม การจัดเนื้อหาวิชาและ ทักษะกระบวนการ บริเวอร์ (Brewer, 1995 : 106-135) ได้กล่าวถึงหลักสูตรระดับปฐมวัย สรุปได้ดังนี้ หลักสูตร คือ แผนงานประสบการณ์เรียนรู้ หลักสูตรต้องสามารถให้ทางเลือกที่ หลากหลาย เช่น โปรแกรมการศึกษา แผนงานประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นต้น หลักสูตรสามารถที่จะสร้างทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความคิดรวบยอด และความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล ลำดับขั้นการวางแผนหลักสูตร คือ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ทางเลือก การเลือกออกแบบหลักสูตร การสร้างหลักสูตร และการออกแบบการประเมินผล ครูผู้สอนต้องเลือกเนื้อหาและกิจกรรม เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้เพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ นอกจากนี้การวัดและประเมินผลต้องให้เหมาะกับอายุ และระดับการพัฒนากายของเด็ก และครูต้องวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคล ครูต้องสร้างความสัมพันธ์กับเด็กเตรียมกิจกรรมที่เหมาะสมให้เด็กสามารถเลือกโปรแกรมด้วยตนเอง

จากความหมายของหลักสูตรที่นักการศึกษากล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า หลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง การจัดโปรแกรมการศึกษาเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการ อายุ และพัฒนากายของผู้เรียน หลักสูตรที่ดีควรมีความหลากหลายให้เด็กสามารถเลือกกิจกรรมได้และครูสามารถปรับเนื้อหา กิจกรรมและวิธีการให้เหมาะสมกับเด็ก

ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้ นักวิชาการหลายท่าน อธิบายไว้ ดังนี้

วินัย สมมิตร และคณะ (2527 : 394) ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึงการที่ผู้บริหารโรงเรียน และครูนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มเหล่านั้นไปปฏิบัติให้เกิดผลรวมถึงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

4. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล

4.1 ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

นักวิชาการได้กล่าวถึงหลักสูตรของเด็กระดับอนุบาลหรือปฐมวัยไว้ดังนี้

ชูเมคเกอร์ (Shoemaker, 1995 : 17-18) ได้กล่าวถึงหลักสูตรสรุปได้ดังนี้ หลักสูตรที่ดีควรมีความหลากหลาย ผู้บริหารและครูผู้สอนควรที่จะศึกษาเรื่องปรัชญา ความแตกต่างระหว่างบุคคลและสามารถปรับกิจกรรม เนื้อหาความรู้ทางวิชาการ หรือวิธีการให้เหมาะสมกับเด็ก การพัฒนาโปรแกรมหลักสูตรประกอบด้วยการจัดกิจกรรม การจัดเนื้อหาวิชาและ ทักษะกระบวนการ บริเวอร์ (Brewer, 1995 : 106-135) ได้กล่าวถึงหลักสูตรระดับปฐมวัย สรุปได้ดังนี้ หลักสูตร คือ แผนงานประสบการณ์เรียนรู้ หลักสูตรต้องสามารถให้ทางเลือกที่ หลากหลาย เช่น โปรแกรมการศึกษา แผนงานประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นต้น หลักสูตรสามารถที่จะสร้างทักษะ ความรู้ ความสามารถ ความคิดรวบยอด และความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคล ลำดับขั้นการวางแผนหลักสูตร คือ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การวิเคราะห์ทางเลือก การเลือกออกแบบหลักสูตร การสร้างหลักสูตร และการออกแบบการประเมินผล ครูผู้สอนต้องเลือกเนื้อหาและกิจกรรม เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้เพื่อการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ นอกจากนี้การวัดและประเมินผลต้องให้เหมาะกับอายุ และระดับการพัฒนาการของเด็ก และครูต้องวัดและประเมินผลความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคล ครูต้องสร้างความสัมพันธ์กับเด็กเตรียมกิจกรรมที่เหมาะสมให้เด็กสามารถเลือกโปรแกรมด้วยตนเอง

จากความหมายของหลักสูตรที่นักการศึกษากล่าวมาแล้วนั้น สรุปได้ว่า หลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง การจัดโปรแกรมการศึกษาเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการ อายุ และพัฒนาการของผู้เรียน หลักสูตรที่ดีควรมีความหลากหลายให้เด็กสามารถเลือกกิจกรรมได้และครูสามารถปรับเนื้อหา กิจกรรมและวิธีการให้เหมาะสมกับเด็ก

ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้ นักวิชาการหลายท่าน อธิบายไว้ ดังนี้

วินัย สมมิตร และคณะ (2527 : 394) ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึงการที่ผู้บริหารโรงเรียน และครูนำเอาโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มเหล่านั้นไปปฏิบัติให้เกิดผลรวมถึงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเพื่ออำนวยความสะดวกและนักเรียนสามารถสอนและเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

4.2 ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัย เป็นการดำเนินการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในห้องเรียน การจัดมุมกิจกรรม การจัดครูเข้าสอน การจัดพี่เลี้ยงเด็กปฐมวัย และการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์

ส่วนวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยให้คำนึงถึงคุณลักษณะดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ , 2536 : 1-2)

คุณลักษณะทางวิชาการ ประกอบด้วย

1. สอดคล้องกับแนวการจัดประสบการณ์ แผนการจัดประสบการณ์ รวมทั้งจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรม
2. เน้นให้เด็กได้เล่นร่วมกัน
3. เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
4. ส่งเสริมให้เด็กเกิดทักษะ กระบวนการพัฒนาความพร้อมตามแนวการจัดประสบการณ์

คุณลักษณะอื่น ๆ ประกอบด้วย ความปลอดภัยในเรื่องสีและวัสดุ สีที่ใช้ควรเป็นสีที่ไม่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก วัสดุที่ใช้อาจเป็นไม้ กระดาษ ผ้า โลหะ พลาสติก หรือวัสดุอื่นๆ ซึ่งปราศจากสารตะกั่วไม่แตกหักเกิดเลี่ยนหรือส่วนแหลมคม ไม่ควรมีลวดหรือเหล็กแหลม หรือลักษณะอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดอันตรายได้ มีความแข็งแรง ทนทาน ตามสภาพ มีคำอธิบาย หรือมีคู่มือครู เสนอแนะการจัดกิจกรรม ประณีต สวยงาม ประหยัดคุ้มค่าต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ สะดวกต่อการนำมาใช้ การเคลื่อนย้าย รวมทั้งการเก็บรักษา

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนกับงานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. จัดหาและบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนแก่ครูอย่างเพียงพอ และครบถ้วนทุกกลุ่มประสบการณ์ มีการสำรวจความต้องการ วางแผนเพื่อจัดหาและดำเนินการจัดหาบริการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูรู้จักทำรู้จักใช้ และรู้จักเก็บบำรุงรักษาสื่อการสอนให้ตรงกับเนื้อหาและกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยการจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่ครูผู้สอน
3. จัดให้มีศูนย์สื่อหรือศูนย์วิชาการของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งผลิตและบริการสื่อแก่ครูผู้สอน
4. ส่งเสริมให้ครูรู้จักคิดค้นสร้างสรรค์สื่อหรือวิธีการใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การสร้างผลงานทางวิชาการ

5. แสวงหาแหล่งวิทยาการที่เป็นสื่อการสอนในชุมชนหรือท้องถิ่น เช่น บุคลากร สถานที่ ประกอบการ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ฯลฯ เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน

6. จัดให้มีการติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยการ สังเกตการสอน การดูแผนการสอน บันทึกการสอน สถิติการยืมสื่อ ฯลฯ

กล่าวโดยสรุป งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน เป็นการจัดการวัสดุ ประกอบหลักสูตรและอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกิจกรรม ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ใช้อุปกรณ์การสอนให้ตรงกับกิจกรรม รวมทั้งจัดหาวัสดุต่างๆสำหรับให้ครูนำไปผลิตสื่ออย่างเพียงพอ การจัดสื่อการเรียนการสอนอย่างมีระบบ

4.3 ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ

การนิเทศภายใน เป็นการร่วมมือกันของบุคลากรภายในโรงเรียนในการที่จะปรับปรุงแก้ไข พัฒนาการสอนหรือจัดประสบการณ์ของครู เพื่อให้การเรียนการสอนหรือการเตรียมความพร้อมมีคุณภาพ โดยจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในเพื่อช่วยส่งเสริมรักษาคุณภาพการศึกษาในด้านปรัชญา แนวคิด หลักการ การประเมินผล รวมทั้งการส่งเสริมให้ครูรักในอาชีพเกิดความเจริญงอกงาม (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537 : 310)

การนิเทศการดำเนินงานการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง การเสนอแนะ ช่วยเหลือ สนับสนุนส่งเสริม เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้มี ประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่วางไว้

การนิเทศการศึกษาในระดับปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการเรียนการสอนที่เรียก กันว่า การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กนั้นแตกต่างจากชั้นประถมศึกษามาก กล่าวคือ การจัดการเรียน การสอนนั้น มุ่งที่จะเตรียมความพร้อมให้กับเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นสำคัญ นอกจากนั้นครูผู้สอนยังไม่ค่อยมีเวลาที่จะศึกษา ติดตาม ปรับปรุง และค้นคว้าเกี่ยวกับการ พัฒนาการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษาชั้นอนุบาลศึกษาจึงมีความจำ เป็นอย่างมาก(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529: 2)

การนิเทศการศึกษาเป็นการช่วยเหลือในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น และผู้ที่ ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาได้ดีที่สุด คือผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับปัญหาในโรงเรียน และมีความคุ้นเคยกับครูในโรงเรียนอยู่แล้ว โดยผู้บริหารต้องทำหน้าที่ในฐานะที่ปรึกษาและเป็นผู้ที่ทำ ให้สถานการณ์การเรียนการสอนที่ครูจัดอยู่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 8-9) ได้กำหนดภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการนิเทศภายใน ดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจถึงหลักการและวิธีการปฏิบัติในการนิเทศภายในให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงาน
 2. สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูเพื่อการยอมรับซึ่งกันและกัน
 3. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นประธาน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ หัวหน้าสายชั้น และคณะครูที่มีความเหมาะสมร่วมเป็นกรรมการ
 4. ให้คณะกรรมการมีหน้าที่วางแผนเพื่อดำเนินการนิเทศภายใน ตามกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผน 3) การสร้างเครื่องมือ 4) การปฏิบัติการณ์เทศ และ 5) การประเมินผลการนิเทศ
 5. จัดให้มีเครื่องมือ วัสดุ เอกสาร ที่จำเป็นสำหรับการนิเทศให้พร้อมที่จะใช้อย่างเพียงพอ
 6. ดำเนินการนิเทศตามแผนและโครงการที่กำหนด โดยจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานให้ชัดเจน
 7. เลือกใช้กิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการนิเทศ
 8. เยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอนเพื่อทราบปัญหาและพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน โดยมีแบบบันทึกการสังเกตการสอน
 9. จัดให้มีการประเมินผลนิเทศภายในเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครูและพัฒนาการเรียนการสอน
 10. จัดทำแฟ้มข้อมูลเพื่อรวบรวมผลการนิเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ
- กล่าวโดยสรุป การนิเทศภายใน เป็นการช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการเพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ ในสถานศึกษาสอดคล้องกับแนวและแผนการจัดประสบการณ์ มีการวางแผนและดำเนินการอย่างมีระบบ ซึ่งผู้บริหารสามารถเลือกใช้กิจกรรมนิเทศภายในได้หลากหลายกิจกรรมตามวัตถุประสงค์

ส่วนการอบรมทางวิชาการ นั้นเป็น การพัฒนาหรือฝึกฝนอบรมบุคคลให้เหมาะหรือเข้ากับงานหรือการทำงาน (วิจิตร อวระกุล, 2537 : 30) ราศี ทองสวัสดิ์ (2539 : 37-38) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอบรม และการศึกษาดูงานไว้ว่า เป็นวิธีการที่ช่วยให้เห็นแนวทางการพัฒนางานของตนเองได้มากขึ้น ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดกับเพื่อนสมาชิก รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนตรวจสอบการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

4.4 ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียน เป็นการประเมินพัฒนาการเด็กระดับปฐมวัย ประเมินความสามารถของเด็กในการแสดงพฤติกรรมที่คาดว่าจะปรากฏในแต่ละช่วงอายุ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นข้อมูลในการพิจารณาเสริมประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาทั้งด้าน ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

คลิก(Click, 1981 : 68) ได้กล่าวถึงการวัดผลและประเมินผลเด็กปฐมวัยไว้ว่า เป็นวิธีการประเมินลำดับขั้นของการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการของเด็กตามที่คาดหวังไว้ โดยผู้ประเมินใช้วิธีการทดสอบหลายวิธี ได้แก่ การสังเกต การเก็บสะสมผลงาน การสัมภาษณ์อย่างพฤติกรรม การสอบถาม ผู้ปกครอง และการสัมภาษณ์ผู้ปกครองหรือเด็ก

การประเมินพัฒนาการเด็กระดับปฐมวัย เป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องประเมินเด็กแต่ละคนอย่างต่อเนื่องทุกระยะ เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการของเด็กแต่ละด้าน แล้วนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม ส่งเสริมพัฒนาการหรือแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กแต่ละคนให้ดียิ่งขึ้นและสามารถที่จะเสนอผลการพัฒนาของเด็กให้ผู้ปกครองทราบ พร้อมทั้งให้ความรู้ แนวทางการพัฒนาเด็กและขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านหรือแก้ไขข้อบกพร่องของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อเด็กจะได้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพและพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 7) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารกับงานวัดผลและประเมินผลไว้ ดังนี้

1. จัดหาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลตามหลักสูตรและให้สะดวกต่อการนำไปใช้
2. ศึกษาและทำความเข้าใจระเบียบวัดผลให้ละเอียดลึกซึ้ง สามารถอธิบายหรือชี้แจงให้ครูผู้สอนเข้าใจและปฏิบัติได้
3. จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบกำหนด
4. วางแผนกำหนดระยะเวลาการวัดผลและประเมินผล และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเวลาเรียน
5. หาวัสดุ อุปกรณ์ แบบฟอร์ม เครื่องมือที่จำเป็นเพื่อใช้ดำเนินงานวัดผลและประเมินผลให้พร้อมและเพียงพอ
6. จัดสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีคุณภาพ ปรับปรุงการสร้างข้อสอบของครูให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ โดยการอบรมให้มีความรู้ ประชุมปฏิบัติการสร้างข้อสอบ

7.ให้มีคณะกรรมการวัดผลของโรงเรียน เพื่อพิจารณาการเลื่อนชั้น หรือการซ้ำชั้นของนักเรียน

8. จัดให้ครูซึ่งมีพื้นความรู้ด้านสถิติพอสมควร ทำหน้าที่วัดผลประเมินผล

9. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ ทุกระดับชั้นเรียน และนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงการเรียนการสอน

10. ติดตามและตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ เช่น สมุดประจำชั้น สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน

11. จัดทำผลการประเมินแสดงความก้าวหน้าของนักเรียนทุกชั้น ทุกคนและทุกกลุ่มประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนสามารถตรวจสอบความสามารถของตนเองได้ด้วย

กล่าวโดยสรุป งานวัดผลและประเมินผล เป็นการดำเนินงานให้ครูสามารถใช้วิธีการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กได้ถูกต้องและเหมาะสม นำผลการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กมาปรับปรุงการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ รวมทั้งมีการนิเทศ ติดตามให้มีการวัดและประเมินพัฒนาการเด็กของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโรงเรียนอนุบาลและการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาล รวมถึงชั้นประถมศึกษา ดังนี้

ชลอ มงคลการุณย์ (2530 : ๑) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า มีปัญหาคือ การจัดสรรงบประมาณ ยังไม่สอดคล้องกับสภาพและความต้องการที่จำเป็นของแต่ละกลุ่มประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบและหนังสือค้นคว้าไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและครู นักเรียนไม่สามารถนำผลที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนของครูไปใช้ปฏิบัติในชีวิตจริงได้ ครูมีภาระในการสอนมาก ไม่มีเวลาผลิตและเตรียมสื่อการสอน ชุมชนยังไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน งบประมาณมีจำกัด ไม่เพียงพอในการจัดหาหนังสือสำหรับค้นคว้าของครูและนักเรียน ขาดการวางแผนการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นระบบ ไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อนำมาปรับปรุงและทำคลังข้อสอบ

วีระ พลอยครบุรี (2532 : 165-172) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น เขตการศึกษา 11 พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาดีเด่นมีการจัดหาเอกสารหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู และเอกสารทางวิชาการให้ครูใช้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารและครู ได้ออกพบปะเยี่ยมเยียนผู้ปกครองเพื่อ

ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร โรงเรียนสนับสนุนให้ครูใช้สื่อในการเรียนการสอนและจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดทำงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อการสอนเพิ่มเติมและติดตามประเมินผลการใช้สื่ออย่างสม่ำเสมอ มีการกำหนดนโยบายในการวัดและประเมินผลเกี่ยวกับวิธีการ เนื้อหาและระยะเวลาในการวัดและประเมินผล มีการนำผลที่ได้จากการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียน มุมหนังสือประจำชั้นเรียน และมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ผู้บริหารและครูหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนด้วยการเยี่ยมชั้นเรียน สังเกตการสอน และจัดกิจกรรมนิเทศอื่น ๆ เพื่อสร้างเจตคติที่ดีในการนิเทศแก่ครู โรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการสอนตามความพร้อมของโรงเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน มีการตั้งคณะทำงานเพื่อการวางแผนงานวิชาการของโรงเรียนและมีการจัดฝึกอบรมทางวิชาการร่วมกับกลุ่มโรงเรียนและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

สุรศักดิ์ เลี้ยววิจักขณ์ (2532:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 6 ปีไม่ได้มีวุฒิทางการศึกษาด้านอนุบาลศึกษา แต่เคยผ่านการฝึกอบรมด้านวิชาการสอน โดยเน้นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ครูสอนด้วยความสมัครใจ ด้านกิจการนักเรียนมีการบริการตรวจสอบสภาพอนามัย ด้านอาคารสถานที่ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทั้งครูและผู้ปกครองจะร่วมประชุมปรึกษาหารือกันเสมอ ปัญหาที่มีในระดับปานกลาง เช่น ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และด้านที่มีปัญหาในระดับมาก คือ โรงเรียนขาดแคลนอุปกรณ์การสอนการเล่น โดยส่วนรวมมีปัญหาในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ต้องการความช่วยเหลือใน 3 ลำดับแรก คือ

- 1) การสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์
- 2) การจัดหาเอกสารและสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน
- 3) โรงเรียนขนาดเล็กต้องการความช่วยเหลือเรื่องอาคารสถานที่ โรงเรียนขนาดกลาง

และโรงเรียนขนาดใหญ่ต้องการเรื่องการแนะนำการสอน

ณรงค์ แฉั่วพลสงค์ (2529 : 112-117) ได้ศึกษาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษา 11 ในทัศนะครู พบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน ฉะนั้นโอกาสที่โรงเรียนจะได้เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนย่อมมีอยู่เสมอ นอกจากนั้นยังพบว่า โรงเรียนประถมศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนเมืองจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้ดีกว่าโรงเรียนในชุมชนชนบท เนื่องจากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในชุมชนมีความพร้อมด้านต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณ

วัสดุอุปกรณ์ดีกว่าและขนาดของโรงเรียนที่ต่างกันจะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกัน

วรารคนา ปันลายนาค (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหารและครู ในด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการวัดผลประเมินผล พบว่าผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการแตกต่างกัน ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิแตกต่างกันและปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำมีทัศนะต่อการบริหารงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์สูง

สมศักดิ์ พิทักษ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร พบว่า สมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอนและด้านวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับสูง และผู้บริหารที่มีวุฒิ อายุ ประสบการณ์ ภาวะผู้นำต่างกัน มีสมรรถภาพทางด้านวิชาการไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้สมรรถภาพด้านวิชาการของผู้บริหารด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลนั้นต่างกัน

วัชรินทร์ แสงศัพท์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 221 คน และครู 311 คน รวมทั้งสิ้น 532 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความเห็นว่าโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพการปฏิบัติงานวิชาการและการนิเทศการศึกษายภายในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และจากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าโรงเรียนได้ปฏิบัติงานวิชาการและการนิเทศการศึกษามากกว่า ส่วนทางด้านวุฒิการศึกษานั้น ปรากฏว่า โรงเรียนที่มีผู้บริหารปริญญาตรีหรือสูงกว่ากับโรงเรียนที่มีผู้บริหารโรงเรียน วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

จำลอง ยาน้องกาศ (2524 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของครูใหญ่ตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่พึงประสงค์ ในทัศนะของครูใหญ่และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูใหญ่ จำนวน 160 คน และครู 187 คน รวมทั้งสิ้น 347 คน ผลการศึกษาพบว่าครูมีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของครูใหญ่อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนครูใหญ่มีทัศนะดังกล่าวอยู่ในเกณฑ์มาก ครูที่มีสถานภาพทางด้านวุฒิทางการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน และครูใหญ่ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน แต่ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ต่างกันมีทัศนะแตกต่างกัน

นุดอนงค์ หัตถ์บัว (2540: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัยอนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี พบว่า ครูมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา โดยจัดกิจกรรมในหน่วยการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ที่สัมพันธ์หรือเน้นการแก้ปัญหา ด้านการสอนทักษะการแก้ปัญหาตามกระบวนการแก้ปัญหาจากการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน วิธีการที่ครูปฏิบัติ คือ การสอนทักษะการกำหนดประเด็นปัญหา ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้สอน คือ เด็กขาดความพร้อม สุขภาพไม่แข็งแรงและมีพื้นฐานการเลี้ยงดูแตกต่างกัน ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา ครูไม่เปิดโอกาสให้เด็กแก้ปัญหา และครูสอนเด็กจำนวนมากดูแลไม่ทั่วถึง

เมธา ปรางค์แสงวิไล (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียน โครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขตการศึกษา 5 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาล มีประสบการณ์ในการจัดการศึกษาชั้นอนุบาลศึกษา 1-2 ปี ครูผู้สอนสนใจสอน และมีการเพิ่มพูนความรู้ และทักษะโดยการเข้ารับการอบรม กิจกรรมที่ทำได้ยาก คือ เกมการศึกษา กิจกรรมเสริมที่จัดมากคือ เพลง การวัดและประเมินพัฒนาการ ใช้วิธีสังเกต ปัญหาที่พบคือ เอกสาร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ไม่เพียงพอ ระดับสติปัญญาและความสามารถของนักเรียนแตกต่างกันมาก

สมมาศ ประทุมวัลย์ (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาตามโครงการอนุบาลชนบท สังกัดคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า ในด้านการนิเทศการศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการโดยกำหนดเป็นโครงการในแผนปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดทำรายละเอียดต่าง ๆ ด้วยการกำหนดเรื่องที่จะนิเทศให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ ดำเนินตามแผนโดยการจัดประชุมชี้แจง และมอบหมายงานต่อผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มดำเนินการ ใช้กิจกรรมนิเทศโดยการเยี่ยมชั้นเรียนและเสนอแนะเป็นรายบุคคล ประเมินผลการนิเทศ โดยการสังเกตพฤติกรรมผู้รับการนิเทศ และบุคลากรที่ช่วยดำเนินการพัฒนาบุคลากรและการนิเทศส่วนใหญ่ คือ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ครูผู้เป็นวิทยากรแกนนำและศึกษานิเทศก์จังหวัด ด้านปัญหาจากการนิเทศการศึกษาพบว่า งบประมาณที่ใช้ในการวางแผนมีน้อย ผู้นิเทศมีเวลาไม่เพียงพอเพราะมีภารกิจมาก ผู้เกี่ยวข้องไม่เห็นความสำคัญของการประเมินการนิเทศ

กองประเมินผลการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป. : บทคัดย่อ) ได้รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการอนุบาลชนบท พบว่า การจัดการเรียนการสอนโรงเรียนในโครงการ ได้ใช้แนวการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และได้รับความช่วยเหลือจากศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของโรงเรียนอนุบาลจังหวัด ในด้านการอบรมครูผู้สอนชั้นอนุบาลเกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การผลิตสื่อ เอกสาร

ประกอบการเรียนรู้การสอนพร้อมทั้งให้คำแนะนำและนิเทศการจัดการเรียนการสอน แต่ไม่สามารถให้การอบรมครูได้ครบทุกคน อย่างไรก็ตาม ครูที่อบรมไปแล้วยังต้องการให้มีการฝึกอบรมเพิ่มเติมเนื่องจากการอบรมที่มีอยู่ใช้เวลาเพียง 2-5 วัน ทำให้ครูไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ สำหรับสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนใช้งบประมาณที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดสรรให้ตามจำนวนนักเรียนเป็นรายตัว ซึ่งมีจำนวนน้อยมาก เพื่อใช้ในการจัดซื้อวัสดุมาผลิตสื่อการเรียนการสอน สำหรับอาคารสถานที่โรงเรียนในโครงการได้ปรับปรุงห้องเรียนของชั้นประถมศึกษาที่มีอยู่เดิมมาใช้เป็นห้องเรียนชั้นอนุบาล โดยให้มีลักษณะเอกเทศ คือ เป็นทั้งห้องเรียน ห้องกิจกรรม และห้องนอนสำหรับนักเรียน ส่วนห้องน้ำ ห้องอาหาร และสนามเด็กเล่น ยังใช้ร่วมกับชั้นประถมศึกษา

เลิศลักษณ์ สุขแก้ว (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในโครงการอนุบาลชนบทของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 2 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการอนุบาลชนบทส่วนใหญ่ได้มาปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาครบทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับการปฏิบัติงานจากมากไปหาน้อย พร้อมทั้งเรื่องที่ปฏิบัติมากในแต่ละด้านดังนี้

- 1) ด้านการประเมินผล คือ การประเมินผลการสอนของครู
- 2) ด้านสื่อการเรียนการสอน คือ การช่วยเหลือและสนับสนุน ครูให้จัดทำและหาสื่อการเรียนการสอน
- 3) ด้านอำนวยความสะดวกและบริการอื่น คือ การสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนและการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนในเรื่องการเรียนการสอน
- 4) ด้านการจัดแนวประสบการณ์และการสอน คือ การชี้แจงเกี่ยวกับการจัดชั้นอนุบาลศึกษาให้ชุมชนทราบ การเตรียมเกี่ยวกับการใช้แนวการจัดประสบการณ์และการดำเนินการช่วยเหลือให้สามารถจัดกิจกรรม และประสบการณ์ได้ตามตารางกิจกรรมประจำวันและแผนการจัดประสบการณ์
- 5) ด้านการพัฒนาบุคลากร คือ คัดเลือกครูเข้าสอนชั้นอนุบาลศึกษา ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่มีปัญหาจากไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจัดการด้านการทำเอกสารเพิ่มเติม การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การพัฒนาบุคลากรและด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการอื่น ปัญหาด้านการขาดเครื่องมือมาตรฐานในการตรวจผลการเรียน เอกสารทางวิชาการมีน้อย และเครื่องมือที่มีคุณภาพในการประเมินผลงาน

อุทุมพร พรายอินทร์ (2542: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการชั้นเรียนของครูอนุบาลในกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูอนุบาลจัดบรรยากาศในชั้นเรียนมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดพื้นที่

อภิสมัย วุฒิพรพงษ์ (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับ
ปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เขตการศึกษา 12 พบว่า ส่วนใหญ่โรงเรียนมีการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตรและการนำหลัก
สูตรไปใช้ โดยมีการนำแนวและแผนการจัดประสบการณ์มาปรับปรุงหรือพัฒนามาก่อนนำไปใช้โดยปรับ
เนื้อหาและกิจกรรมให้เข้ากับโรงเรียนและชุมชน มีการสำรวจความต้องการใช้วัสดุประกอบหลักสูตร
และสื่อการเรียนการสอน ติดตามการใช้สื่อ จัดให้มีการวัดผลและประเมินผล จัดนิเทศภายในโดยส่วน
ใหญ่ครูต้องการได้รับการนิเทศเรื่องเทคนิควิธีสอนมากที่สุด การจัดและส่งครูเข้ารับการอบรมกับหน่วย
งานต้นสังกัด

Buford (1977 : 5657-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอน
ระดับอนุบาล โดยศึกษาจากผู้ปกครอง ผลการวิจัยพบว่า สภาพของเด็กจำเป็นต้องเริ่มพัฒนา
โปรแกรมการเรียนการสอนควรเน้นการพัฒนาทางอารมณ์ จิตวิทยาเป็นสำคัญและพัฒนาการทาง
ร่างกาย ควรจะได้มีกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองให้มากที่สุด

Albury (1977 : 5658-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์สำหรับก่อตั้งโรงเรียน
อนุบาลในวัดเพื่อที่จะนำเอาข้อมูลไปสร้างคู่มือการบริหารโรงเรียนอนุบาล ได้ทำการศึกษาจาก
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล พบว่า เกณฑ์การจัดตั้งโรงเรียนจะต้องพิจารณาสถานการณ์ งบประมาณ
การสรรหาครู โครงสร้างหลักสูตร การผลิตอุปกรณ์ การรับรองวิทยฐานะ จำนวนนักเรียน ตำราเรียน
กิจกรรมการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์ การประเมินและการปรับตัว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 20 คน ครู จำนวน 103 คน และผู้ปกครอง จำนวน 1,339 คน รวมทั้งสิ้น 1,462 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกแบบที่เป็นไปตามโอกาสทางสถิติ (Probability Sampling) เพื่อนำไปสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของประชากรทั้งหมด ผู้วิจัยจึงได้เลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 20 คน ครู 50 คน และผู้ปกครอง 150 คน รวมทั้งสิ้น 220 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ พร้อมทั้งสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบที่ใช้สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องตำแหน่งทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล ทั้ง 4 ด้าน คือ

- 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ จำนวน 10 ข้อ
- 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน จำนวน 15 ข้อ

3) งานการนิเทศภายใน และการอบรมทางวิชาการ จำนวน 9 ข้อ

4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จำนวน 15 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามจะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีระดับการให้คะแนน 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคาดหวังมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคาดหวังมาก
- 3 หมายถึง มีความคาดหวังปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคาดหวังน้อย
- 1 หมายถึง มีความคาดหวังน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการระดับอนุบาล ใน 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน การนิเทศภายใน และการอบรมทางวิชาการ การวัดผลและประเมินผลการเรียน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการจาก ตำรา เอกสาร วารสารตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับอนุบาล

3. รวบรวมรายละเอียดเพื่อเป็นกรอบแนวคิดและแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. สร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พร้อมแบบสอบถามปลายเปิดให้มีเนื้อหาครอบคลุมการบริหารงานวิชาการระดับอนุบาล

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดอนุบาลศึกษา เพื่อเสนอแนะแก้ไขและปรับปรุง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการเสนอแนะไปแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนระดับอนุบาล และผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

ทั้งฉบับด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9688

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอน ตามลำดับดังนี้คือ

1. ขอนหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ถึงผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ส่งให้ แก่ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาล ครูผู้สอนระดับอนุบาลและผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถาม

3. ผู้วิจัยออกติดตามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การจัดทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แต่ละฉบับ เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. แยกแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มตามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบในตอนที่ 1 เป็นกลุ่มผู้บริหาร จำนวน 20 คน ครู จำนวน 50 คน กลุ่มผู้ปกครอง จำนวน 150 คน

3. นำแบบสอบถามในตอนที่ 2 มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคาดหวังมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคาดหวังมาก
- 3 หมายถึง มีความคาดหวังปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคาดหวังน้อย
- 1 หมายถึง มีความคาดหวังน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้คำร้อยละ
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นรายชื่อและรายด้านจากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 แล้วนำค่าที่ได้มาแปลผลโดยใช้หลักเกณฑ์วัดค่าความคาดหวัง เป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึงความคาดหวังมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึงความคาดหวังมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึงความคาดหวังปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึงความคาดหวังน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึงความคาดหวังน้อยที่สุด

3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากแบบสอบถามเพื่อวัดการกระจายของความคาดหวัง

4. นำแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 ซึ่งเป็นแบบปลายเปิดมาประมวลข้อเสนอนะในการบริหารงานวิชาการระดับอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร แล้วจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอนะตามจำนวนความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ (ล้วนสายยศ และอังคณา สายยศ, 2523)

1. คำร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตรดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้

$$SD = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

4. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของแบบสอบถาม

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ Alpha Coefficient

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนของข้อแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

S^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๕

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยจะนำเสนอรายละเอียดเป็นลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยวิธีการแจกแจงจำนวนความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 การประมวลข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอในรูปของการบรรยายเป็นความเรียง

รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้บริหาร		ครู		ผู้ปกครอง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน	20	9.09	50	22.73	150	68.18	220	100
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
1 - 2 ปี	3	15	10	20	-	-	13	18.57
3 - 4 ปี	2	10	18	36	-	-	20	28.57
ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	15	75	22	44	-	-	37	52.86
รวม	20	100	50	100	-	-	70	100
วุฒิทางการศึกษา								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	25	50	47	31.33	72	32.73
ปริญญาตรีขึ้นไป	20	100	25	50	103	68.67	148	67.27
รวม	20	100	50	100	150	100	220	100

จากตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายละเอียดได้ดังนี้

ตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 220 คนเป็นผู้บริหารจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 ครูผู้สอนระดับอนุบาลจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 22.73 และผู้ปกครองจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 68.18

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ปรากฏว่าผู้บริหารและครูผู้สอนระดับอนุบาลส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติการมากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.86 รองลงมาคือมีประสบการณ์ 3 - 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.57

วุฒิทางการศึกษา ปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 67.27 และผู้ที่จบการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองคิดเป็นร้อยละ 31.33 ส่วนผู้บริหารทุกคนจบปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร
การวิเคราะห์ข้อมูลความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ที่มีต่อการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี
กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยรวมทุกด้าน
และจำแนกเป็นรายด้าน ปรากฏตามตารางที่ 2 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง
ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ในภาพรวม 4 ด้าน

ความคาดหวังที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการ	ผู้บริหาร (N = 20)			ครู (N = 50)			ผู้ปกครอง (N = 150)			รวม (N = 220)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง
ด้านหลักสูตรและการ นำหลักสูตรไปใช้	3.96	0.85	มาก	3.91	0.65	มาก	4.05	0.56	มาก	4.01	0.62	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ ประกอบ หลักสูตร และ สื่อการเรียน การสอน	3.80	0.87	มาก	3.74	0.75	มาก	4.26	0.54	มาก	4.10	0.67	มาก
ด้านการนิเทศภายในและ การอบรมทางวิชาการ	3.85	0.76	มาก	3.88	0.67	มาก	4.05	0.59	มาก	3.99	0.63	มาก
ด้านการวัดผลและประเมิน ผลการเรียน	3.90	0.78	มาก	4.11	0.63	มาก	4.23	0.58	มาก	4.17	0.62	มาก
รวม	3.87	0.82	มาก	3.92	0.70	มาก	4.17	0.58	มาก	4.08	0.64	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารวิชาการ
ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี โดยภาพรวมมีความ
ต้องการให้โรงเรียนปฏิบัติในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และ
ด้านนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง
ที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการด้านหลักสูตรและ การนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง
1. มีการกำหนดนโยบายและแผน งานวิชาการของโรงเรียนตลอด ปีการศึกษา	3.95	0.76	มาก	3.84	0.62	มาก	3.65	0.68	มาก
2. มีการจัดโครงการทางวิชาการ ของโรงเรียนได้สอดคล้องกับจุด มุ่งหมายของหลักสูตร	4.05	0.76	มาก	3.88	0.66	มาก	3.88	0.61	มาก
3. มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่ รับผิดชอบการจัดการศึกษา ระดับอนุบาลในโรงเรียนให้เข้า ใจนโยบายและจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร	3.80	1.01	มาก	3.90	0.68	มาก	3.88	0.46	มาก
4. มีการแนะนำให้ผู้ปกครองนัก เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการ เรียนการสอนตามหลักสูตร	3.80	0.95	มาก	3.80	0.67	มาก	4.13	0.42	มาก
5. มีการจัดเตรียมเอกสารประกอบ หลักสูตร เช่นแผนการสอนให้ เพียงพอต่อความต้องการของครู	4.10	0.79	มาก	4.10	0.71	มาก	4.02	0.51	มาก
6. มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียน จัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมาย ของ หลักสูตร	4.05	1.00	มาก	4.02	0.71	มาก	4.35	0.48	มาก

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
7. สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี และตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เช่น การยกย่อง ชมเชย	4.10	0.91	มาก	3.92	0.67	มาก	4.13	0.64	มาก
8. มีการจัดการด้านสวัสดิการความปลอดภัยให้กับ เด็ก ระดับอนุบาล เช่น การดูแลการเล่นตาม สถานที่เล่น การนอน น้ำดื่ม ฯลฯ	4.00	0.92	มาก	4.04	0.20	มาก	4.38	0.49	มาก
9. มีการกำกับติดตามงานด้านหลักสูตรให้เป็นไป ตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้	3.90	0.79	มาก	3.80	0.67	มาก	4.02	0.46	มาก
10. มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ศึกษา ระดับอนุบาลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตร	3.80	0.70	มาก	3.78	0.71	มาก	4.08	0.38	มาก
รวม	3.96	0.85	มาก	3.90	0.65	มาก	4.05	0.56	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้บริหาร มีความคาดหวังต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมากทั้ง 10 รายการ ได้แก่ จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอ ต่อความต้องการของครู ($\bar{X}=4.10$) สร้างขวัญกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี และตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=4.10$) จัดโครงการทางวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=4.05$) ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=4.05$) จัดสวัสดิการความปลอดภัยให้กับเด็กระดับอนุบาล($\bar{X}=4.00$) แนะนำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.80$) กำกับติดตาม

งานด้านหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.80$) ประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนให้เข้าใจนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.80$) มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=3.80$) และ ต้องการให้มีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา ($\bar{X}=3.65$) ตามลำดับ

ครู มีความคาดหวังต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 รายการ ได้แก่ จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการของครู ($\bar{X}=4.10$) ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=4.05$) จัดสวัสดิการความปลอดภัยให้กับเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X}=4.00$) ประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนให้เข้าใจนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.99$) สร้างขวัญกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี และตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.92$) จัดโครงการทางวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.88$) ต้องการให้มีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา ($\bar{X}=3.84$) แนะนำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{X}=3.80$) มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=3.80$) และ กำกับติดตามงานด้านหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=3.74$) ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 10 รายการ ได้แก่ จัดสวัสดิการความปลอดภัยให้กับเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X}=4.38$) ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=4.35$) สร้างขวัญกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี และตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=4.13$) แนะนำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{X}=4.13$) มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตร ($\bar{X}=4.08$) กำกับติดตามงานด้านหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ($\bar{X}=4.02$) จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการของครู ($\bar{X}=4.02$) จัดโครงการทางวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.88$) ประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนให้เข้าใจนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=3.88$) และมีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของ โรงเรียนตลอดปีการศึกษา ($\bar{X}=3.65$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และ ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
1. จัดครูเข้าสอนประจำชั้นโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ	4.05	0.83	มาก	3.18	0.66	ปานกลาง	4.42	0.50	มาก
2. มีการจัดตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของ ผู้บริหารโรงเรียน	3.85	0.99	มาก	3.34	0.48	ปานกลาง	4.09	0.28	มาก
3. จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงและมอบหมายงานวิชาการที่ จะต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน	4.10	0.72	มาก	3.24	0.43	ปานกลาง	4.24	0.43	มาก
4. จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน	3.75	0.91	มาก	4.00	0.20	มาก	4.46	0.50	มาก
5. ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก	3.90	0.91	มาก	4.54	0.50	มากที่สุด	4.10	0.30	มาก
6. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็ก เป็นส่วนใหญ่	3.80	0.77	มาก	3.52	0.50	มาก	4.27	0.45	มาก
7. จัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน ที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน	3.80	0.83	มาก	4.16	0.58	มาก	4.83	0.37	มากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
8. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ช่วงเวลาของแต่ละกิจกรรม การจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ	3.60	0.88	มาก	4.56	0.50	มากที่สุด	4.21	0.41	มาก
9. มีการสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรม โดยการให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ	3.80	1.06	มาก	3.18	0.39	ปานกลาง	4.15	0.35	มาก
10. ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในห้องเรียน ทั้งด้านบุคลากรและวัสดุ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน	3.50	0.76	ปานกลาง	3.72	0.45	มาก	3.78	0.58	มาก
11. มีการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	3.80	1.01	มาก	3.54	0.76	มาก	4.16	0.37	มาก
12. ส่งเสริมให้ครูมีการใช้และผลิตสื่อ เพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล	3.90	0.72	มาก	3.26	0.44	ปานกลาง	3.97	0.55	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
3. เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนในการคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็กระดับอนุบาล	3.50	0.95	ปานกลาง	3.42	0.99	ปานกลาง	3.97	0.57	มาก
4. มีการกำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ตลอดจนสิ่งแวดล้อม และความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	3.75	1.07	มาก	4.06	0.77	มาก	4.46	0.69	มาก
5. ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล	3.85	0.75	มาก	4.44	0.50	มาก	4.81	0.40	มากที่สุด
รวม	3.80	0.87	มาก	3.74	0.75	มาก	4.26	0.54	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้บริหาร มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก 13 รายการ และระดับปานกลาง 2 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงมอบหมายงานวิชาการที่ จะต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 4.10$) จัดครูเข้าสอนประจำชั้นโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.05$) ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ($\bar{X} = 3.90$) กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนถึงสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 3.90$) ตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.85$) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็กเป็นส่วนใหญ่ ($\bar{X} = 3.80$) จัดให้ครูมีการ

สอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.80$) ส่งเสริมให้ครูมีการใช้และผลิตสื่อเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.80$) สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดยการให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ ($\bar{X} = 3.80$) จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.75$) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น เวลาของแต่ละกิจกรรมการจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ ($\bar{X} = 3.60$) จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.50$) และ ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ทั้งด้านบุคลากรและวัสดุ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.50$) และ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

ครู มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ 2 รายการ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น เวลาของแต่ละกิจกรรมการจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ ($\bar{X} = 4.56$) และ ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ($\bar{X} = 4.54$) ตามลำดับ ความคาดหวังของครูที่อยู่ในระดับมาก มี 7 รายการ ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 4.44$) จัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.16$) กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 4.06$) จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 4.00$) ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ทั้งด้านบุคลากรและวัสดุ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.72$) จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.54$) และ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็กเป็นส่วนใหญ่ ($\bar{X} = 3.52$) ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 6 รายการ ได้แก่ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.42$) จัดตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 3.34$) จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงและมอบหมายงานวิชาการที่ จะต้อง

ปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 3.24$) ส่งเสริมให้ครูมีการใช้และผลิตสื่อเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.24$) จัดครูเข้าสอนประจำชั้นโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.18$) และ สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดยการให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ ($\bar{X} = 3.18$) ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ และระดับมาก 13 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ จัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.83$) และ ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 4.81$) ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ช่วงเวลาของแต่ละกิจกรรมการจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ ($\bar{X} = 4.83$) จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 4.46$) กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและประเมินการเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ($\bar{X} = 4.46$) จัดครูเข้าสอนประจำชั้นโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.42$) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็กเป็นส่วนใหญ่ ($\bar{X} = 4.27$) จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงและมอบหมายงานวิชาการที่ จะต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{X} = 4.24$) สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดยการให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ ($\bar{X} = 4.21$) จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.17$) ส่งเสริมให้ครูมีการใช้และผลิตสื่อเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 4.16$) ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ทั้งด้านบุคลากรและวัสดุ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.15$) ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ($\bar{X} = 4.10$) จัดตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{X} = 4.09$) และ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนในการคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็กระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและ
ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทาง
วิชาการ

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง
1. มีการสำรวจปัญหาและความ ต้องการ การนิเทศภายใน ระดับอนุบาลในโรงเรียน	3.75	0.79	มาก	4.44	0.50	มาก	4.03	0.42	มาก
2. มีการกำหนดเป้าหมายการ นิเทศภายในโรงเรียนไว้อย่าง ชัดเจน และถูกต้อง	3.95	0.83	มาก	3.76	0.62	มาก	4.03	0.58	มาก
3. กำหนดบทบาทหน้าที่ และความ รับผิดชอบของผู้นิเทศ และผู้รับ การนิเทศไว้อย่างชัดเจน	4.00	0.86	มาก	3.74	0.56	มาก	3.86	0.66	มาก
4. มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่ รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและ แนวทางในการนิเทศภายในของ ระดับอนุบาล	3.85	0.93	มาก	3.98	0.82	มาก	4.15	0.37	มาก
5. ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนด เป้าหมายการนิเทศภายใน ระดับอนุบาล	3.90	0.72	มาก	3.70	0.79	มาก	4.03	0.72	มาก
6. ร่วมกับครูวิชาการกลุ่ม และ ศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับปรุง การสอนของครูอยู่เสมอ	3.85	0.75	มาก	4.10	0.61	มาก	4.13	0.62	มาก
7. จัดให้ครูในโรงเรียนมีการ สัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชา การ ตามโอกาสอันควร	3.90	0.64	มาก	3.60	0.49	มาก	3.97	0.69	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
8. จัดให้มีการประเมินการนิเทศภายในในระดับอนุบาลในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มี ประสิทธิภาพ	3.75	0.72	มาก	3.90	0.65	มาก	4.25	0.43	มาก
9. มีการสรุปผลการนิเทศภายในในระดับอนุบาลในโรงเรียน	3.70	0.66	ปานกลาง	3.70	0.46	มาก	3.98	0.68	มาก
รวม	3.85	0.76	มาก	3.88	0.67	มาก	4.05	0.59	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้บริหาร มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก 8 รายการ และระดับปานกลาง 1 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.00$) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียนชัดเจน และถูกต้อง ($\bar{X} = 3.95$) ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในในระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.90$) จัดให้ครูในโรงเรียนมีการสัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชาการ ตามโอกาสอันควร ($\bar{X} = 3.90$) มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนวทางในการนิเทศภายในของระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.85$) ร่วมกับครูวิชาการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับปรุงการสอนของครูอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.85$) การสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในในระดับอนุบาลในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.75$) และ จัดให้มีการประเมินการนิเทศภายในในระดับอนุบาลในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การสรุปผลการนิเทศภายในในระดับอนุบาลในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.70$)

ครู มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการ อบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทั้ง 9 รายการ ได้แก่ การสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในในระดับอนุบาลในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.44$) ร่วมกับครูวิชาการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับปรุงการสอนของครูอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.10$) มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนว

ทางในการนิเทศภายในของระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.98$) จัดให้มีการประเมินการนิเทศภายในระดับอนุบาล
 ในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.90$) การกำหนดเป้าหมาย
 การนิเทศภายในโรงเรียนชัดเจน และถูกต้อง ($\bar{X} = 3.76$) กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบ
 ของผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.74$) ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการ
 นิเทศภายในระดับอนุบาล ($\bar{X} = 3.70$) การสรุปผลการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน ($\bar{X} =$
 3.70) และ จัดให้ครูในโรงเรียนมีการสัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชาการ ตามโอกาสอันควร ($\bar{X} = 3.60$)
 ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการ
 อบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทั้ง 9 รายการ ได้แก่ จัดให้มีการประเมินการนิเทศภายในระดับ
 อนุบาลในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.25$) มีการประชุมชี้
 แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนวทางในการนิเทศภายในของระดับอนุบาล ($\bar{X} =$
 4.15) ร่วมกับครูวิชาการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับปรุงการสอนของครูอยู่เสมอ ($\bar{X} =$
 4.13) การสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.03$) การ
 กำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียนชัดเจน และถูกต้อง ($\bar{X} = 4.03$) ให้ครูมีส่วนร่วมในการ
 กำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในระดับอนุบาล ($\bar{X} = 4.03$) การสรุปผลการนิเทศภายในระดับอนุบาล
 ในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.98$) จัดให้ครูในโรงเรียนมีการสัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชาการ ตามโอกาสอัน
 ควร ($\bar{X} = 3.97$) และ กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศไว้อย่าง
 ชัดเจน ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและ
ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหาร งานวิชาการด้านการวัดผลและ ประเมินผลการเรียน	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คาดหวัง
1. มีการกำหนดแนวทางวัดผลและ ประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการ และความพร้อมของเด็กระดับ อนุบาลไว้อย่างชัดเจน	3.75	0.79	มาก	3.86	0.67	มาก	3.97	0.67	มาก
2. จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาครู ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การวัดผลและประเมินผล	3.80	0.89	มาก	4.00	0.61	มาก	4.07	0.66	มาก
3. จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัด ผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	3.75	0.79	มาก	4.00	0.90	มาก	3.94	0.70	มาก
4. จัดให้มีวิธีการประเมินผลการ เรียนโดยมีการดำเนินการอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.95	0.69	มาก	4.68	0.47	มากที่สุด	4.37	0.49	มาก
5. จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและ ประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน	3.75	0.85	มาก	4.08	0.72	มาก	4.35	0.48	มาก
6. ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนา ข้อสอบให้มีคุณภาพ อาทิเช่น การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นต้น	3.85	0.67	มาก	3.70	0.46	มาก	4.31	0.47	มาก
7. มีการจัดทำบันทึกพฤติกรรมและ พัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล อย่างสม่ำเสมอ	3.95	0.89	มาก	4.04	0.70	มาก	4.04	0.61	มาก
8. ส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนัก เรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาค ปฏิบัติไปควบคู่กัน	3.75	0.91	มาก	4.16	0.37	มาก	4.26	0.61	มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	ผู้บริหาร			ครู			ผู้ปกครอง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคาดหวัง
9. จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกครั้ง	3.85	0.59	มาก	3.78	0.46	มาก	4.09	0.61	มาก
10. มีการจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับอนุบาล และรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน	4.20	0.77	มาก	4.24	0.43	มาก	4.46	0.50	มาก
11. ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษามาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	4.10	0.64	มาก	3.70	0.46	มาก	4.43	0.50	มาก
12. ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นและทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ	3.90	0.85	มาก	4.38	0.49	มาก	4.29	0.41	มาก
13. สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ	4.00	0.86	มาก	4.64	0.67	มากที่สุด	4.35	0.48	มาก
14. ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ	3.95	0.69	มาก	4.40	0.49	มาก	4.29	0.48	มาก
15. จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา	3.90	0.79	มาก	4.24	0.43	มาก	4.10	0.60	มาก
รวม	3.90	0.78	มาก	4.11	0.63	มาก	4.23	0.58	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้บริหาร มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 15 รายการ ได้แก่ ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ($\bar{X} = 4.30$) การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับอนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.10$) สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.00$) จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนโดยมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.95$) การจัดทำบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.95$) ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 3.95$) ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นและทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.90$) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของ โรงเรียน เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ($\bar{X} = 3.90$) ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพ อาทิเช่น การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นต้น ($\bar{X} = 3.85$) จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกครั้ง ($\bar{X} = 3.85$) จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล ($\bar{X} = 3.80$) การกำหนดแนวทางวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับอนุบาลไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.75$) จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.75$) จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 3.75$) และส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปควบคู่กัน ($\bar{X} = 3.75$) ตามลำดับ

ครู มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ และระดับมาก 13 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนโดยมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.68$) และ 2) สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.64$) ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ($\bar{X} = 4.40$) ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นและทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.38$) การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับอนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.24$) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของ โรงเรียน เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ($\bar{X} = 4.24$) ส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปควบคู่กัน ($\bar{X} = 4.16$) การจัดทำบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.04$) จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน ($\bar{X} = 4.08$) จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

การวัดผลและการประเมินผล($\bar{X} = 4.00$) จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ($\bar{X} = 4.00$) การกำหนดแนวทางวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับอนุบาลไว้อย่างชัดเจน($\bar{X} = 3.88$) จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกครั้ง($\bar{X} = 3.78$) ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพ อาทิเช่น การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นต้น($\bar{X} = 3.70$) และ ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษามาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมากทั้ง 15 รายการ ได้แก่ การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับอนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน($\bar{X} = 4.46$) ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษามาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น($\bar{X} = 4.43$) สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ($\bar{X} = 4.37$) จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนโดยมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ($\bar{X} = 4.37$) จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน($\bar{X} = 4.35$) ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพ อาทิเช่น การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นต้น($\bar{X} = 4.31$) ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นและทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ($\bar{X} = 4.31$) ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ($\bar{X} = 4.29$) ส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปควบคู่กัน($\bar{X} = 4.26$) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา($\bar{X} = 4.10$) จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกครั้ง($\bar{X} = 4.09$) จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล($\bar{X} = 4.07$) การจัดทำบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ($\bar{X} = 4.04$) การกำหนดแนวทางวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับอนุบาลไว้อย่างชัดเจน($\bar{X} = 3.97$) และ จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานวิชาการผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาล
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานวิชาการผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาล

รายการ	ความถี่
ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	
1) ควรให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	22
2) หลักสูตรที่ใช้ควรกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก	15
ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน	
1) ควรใช้ทรัพยากรท้องถิ่นทั้งด้านบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมากขึ้น	37
2) ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเน้นการใช้สื่อที่ทำจากวัสดุท้องถิ่น	25
3) ให้ครูใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความปลอดภัยของผู้เรียน	18
ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ	
1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนา ด้วยรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ เป็นต้น	27
2) จัดประชุมชี้แจงหรืออบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูตามบทบาทหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพของครู	15
3) หน่วยงานในเทศก์ ควรปรับปรุงระบบการนิเทศหรือการบริการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	13
ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน	
1) ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลการเรียนของเด็ก ควรมีมาตรฐานเดียวกับโรงเรียนอนุบาลเอกชนชั้นนำ	19
2) ควรวัดผลและประเมินผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสร้างมาตรฐานการวัดผลการเรียนให้ทัดเทียมกับโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีชื่อเสียงอื่น ๆ	11

จากตารางที่ 7 พบว่าข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะด้านการบริหารงานวิชาการผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ ให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น รองลงมาคือ หลักสูตรที่ใช้ควรกำหนดกิจกรรมให้เหมาะสมกับพัฒนาการและความสนใจของเด็ก ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นทั้งด้านบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนมากขึ้น รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ เพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และเน้นการใช้สื่อที่ทำจากวัสดุท้องถิ่น และ ให้ครูใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น โดยคำนึงถึงความประหยัดและความปลอดภัยของผู้เรียน ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ ที่มีความถี่มากที่สุดคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนา ด้วยรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การศึกษาต่อ เป็นต้น รองลงมา ได้แก่ จัดประชุมชี้แจงหรืออบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูตามบทบาทหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ และยกระดับคุณภาพของครู และ หน่วยงานนิเทศก์ ควรปรับปรุงระบบการนิเทศหรือการบริการโรงเรียนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ที่มีความถี่มากที่สุดคือ ข้อเสนอที่ใช้ในการวัดผลการเรียนรู้ของเด็ก ควรมีมาตรฐานเดียวกับโรงเรียนอนุบาลเอกชนชั้นนำ รองลงมาคือ ควรวัดผลและประเมินผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสร้างมาตรฐาน การวัดผลการเรียนรู้ให้ทัดเทียมกับโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีชื่อเสียงอื่น ๆ

บทที่ 5

สรุปผลวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 3) ด้านนิเทศภายในโรงเรียนและการอบรมทางวิชาการ และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองจากโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารจำนวน 20 คน ครูจำนวน 103 คน และผู้ปกครองจำนวน 1,339 คน รวมทั้งสิ้น 1,462 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 20 คน ครู 50 คน และผู้ปกครอง 150 คน รวมทั้งสิ้น 220 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องตำแหน่งทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล 4 ด้าน คือ 1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน 3) ด้านนิเทศภายในโรงเรียนและการอบรมทางวิชาการ และ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าความถี่

รูปผลการวิจัย

ผลการวิจัย สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนด้านวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการนิเทศภายในและด้านการอบรมทางวิชาการ ตามลำดับ
2. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า

ผู้บริหาร มีความคาดหวังต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้อยู่ในระดับมากทั้ง 10 รายการ ได้แก่ จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการของครู สร้างขวัญกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี และตรงตามจุด

มุ่งหมายของหลักสูตร จัดโครงการทางวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดสวัสดิการความปลอดภัยให้กับเด็กระดับอนุบาล แนะนำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร กำกับติดตามงานด้านหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ ประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียน ให้เข้าใจนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตร และ ต้องการให้มีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา ตามลำดับ

ครู มีความคาดหวังต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมากทั้ง 10 รายการ ได้แก่ จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการของครู ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดสวัสดิการความปลอดภัยให้กับเด็กระดับอนุบาล ประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนให้เข้าใจนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สร้างขวัญกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี และตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จัดโครงการทางวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ต้องการให้มีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของโรงเรียนตลอดปีการศึกษา แนะนำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตร และกำกับติดตามงานด้านหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังต่อการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ อยู่ในระดับมากทั้ง 10 รายการ ได้แก่ จัดสวัสดิการความปลอดภัยให้กับเด็กระดับอนุบาล ส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สร้างขวัญกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดี และตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แนะนำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตร กำกับติดตามงานด้านหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ จัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอต่อความต้องการของครู จัดโครงการทางวิชาการของโรงเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนให้เข้าใจนโยบายและจุด

มุ่งหมายของหลักสูตร และมีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของ โรงเรียนตลอดปีการศึกษา ตามลำดับ

3. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า

ผู้บริหาร มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก 13 รายการ และระดับปานกลาง 2 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมากได้แก่ จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงและมอบหมายงานวิชาการที่ จะต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน จัดครูเข้าสอนประจำชั้นโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนถึงสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็กเป็นส่วนใหญ่ จัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีการใช้และผลิตสื่อเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดยการให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติ ก่อนเปิดภาคเรียน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ช่วงเวลาของแต่ละกิจกรรมการจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษานหาหรือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น ทั้งด้านบุคลากรและวัสดุ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน และเปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็ก ระดับอนุบาล ตามลำดับ

ครู มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูจัด

กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ช่วงเวลาของแต่ละกิจกรรมการจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ และ ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก ความคาดหวังของครูที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล จัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กเรียนที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในห้องเรียน ทั้งด้านบุคลากรและวัสดุ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการนำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็กเป็นส่วนใหญ่ ส่วนความคาดหวังของครูที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนในการคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็กระดับอนุบาล จัดตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงและมอบหมายงานวิชาการที่ จะต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน ส่งเสริมให้ครูมีการใช้และผลิตสื่อเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล จัดครูเข้าสอนประจำชั้นโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ และ สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดยการให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ และระดับมาก 13 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ จัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กเรียนที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาล ตามลำดับ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ช่วงเวลาของแต่ละกิจกรรมการจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน กำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและประเมินผลการเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตามแผนการจัดประสบการณ์ของสำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดครูเข้าสอนประจำชั้นโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็กเป็นส่วนใหญ่ จัดประชุมครูเพื่อชี้แจงและมอบหมายงานวิชาการที่ จะต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน สนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดยการให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ จัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้ครูมีการใช้และผลิตสื่อเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในห้องถิ่น ทั้งด้านบุคลากรและวัสดุ เพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของเด็ก จัดตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน และเปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนในการคัดเลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนของเด็ก ระดับอนุบาล

4. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ พบว่า

ผู้บริหาร มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก 8 รายการ และระดับปานกลาง 1 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน การกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียนชัดเจน และถูกต้อง ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในระดับอนุบาล จัดให้ครูในโรงเรียนมีการสัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชาการตามโอกาสอันควร มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนวทางในการนิเทศภายในของระดับอนุบาล ร่วมกับครูวิชาการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับปรุงการสอนของครูอยู่เสมอ การสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน และจัดให้มีการประเมินการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การสรุปผลการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน ตามลำดับ

ครู มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมากทั้ง 9 รายการ ได้แก่ การสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน ร่วมกับครูวิชาการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับปรุงการสอนของ

ครูอยู่เสมอ มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนวทางในการนิเทศภายในของระดับอนุบาล จัดให้มีการประเมินการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ การกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียนชัดเจน และถูกต้อง กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในระดับอนุบาล การสรุปผลการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน และ จัดให้ครูในโรงเรียนมีการสัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชาการ ตามโอกาสอันควร ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด 9 รายการ ได้แก่ จัดให้มีการประเมินการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนวทางในการนิเทศภายในของระดับอนุบาล ร่วมกับครูวิชาการกลุ่ม และศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับปรุงการสอนของครูอยู่เสมอ การสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน การกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียนชัดเจน และถูกต้อง ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในระดับอนุบาล การสรุปผลการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน จัดให้ครูในโรงเรียนมีการสัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชาการ ตามโอกาสอันควร และ กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจน ตามลำดับ

5. ความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน พบว่า

ผู้บริหาร มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 15 รายการ ได้แก่ ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความรู้ของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการศึกษานิเทศก์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับอนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนโดยมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ

ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นและทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของ โรงเรียน เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพ อาทิเช่น การวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นต้น จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกครั้ง จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล การกำหนดแนวทางวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับอนุบาลไว้อย่างชัดเจน จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน และส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปควบคู่กัน ตามลำดับ

ครู มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 รายการ และระดับมาก 13 รายการ ความคาดหวังที่อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนโดยมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และ สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ ส่วนความคาดหวังที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นและทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับอนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียน เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปควบคู่กัน การจัดทำบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ การกำหนดแนวทางวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับอนุบาลไว้อย่างชัดเจน จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกครั้ง ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพ อาทิเช่น การวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นต้น และส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับประถมศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตามลำดับ

ผู้ปกครอง มีความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมากทั้ง 15 รายการ ได้แก่ การจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับอนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษามาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนโดยมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพพอใช้ เช่น การวิเคราะห์ข้อสอบเป็นต้น ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกชั้นและทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปควบคู่กัน จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผลและประเมินผลการเรียนภาคเรียน จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล การจัดทำบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ การกำหนดแนวทางวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับอนุบาลไว้อย่างชัดเจน และให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน ทั้งการจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งผู้บริหารและผู้ปกครอง มีความคาดหวังอยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน โดยมุ่งหวังที่จะให้มีการนำมาตรฐานไปใช้ การจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายใน การอบรมทางวิชาการ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสร้างความพร้อมของเด็กอนุบาล โดยจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ ถ้าพิจารณาความคาดหวังผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล เป็นรายด้าน มีดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านนี้ อยู่ในระดับมากทุกรายการ เนื่องจากหลักสูตรมีความสำคัญต่อกระบวนการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่ครอบคลุมทั้งวัตถุประสงค์ เนื้อหา การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินผล (Hilda Tada, (962 : 398, และสมิตร คุณานุกร, 2523 : 9) ในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจและจัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เพราะเป็นกระบวนการจัดการเรียนและประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้จัดกิจกรรมดังกล่าวจะต้องรู้ว่ามีกิจกรรมที่ควรจัด และเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจเฉพาะอย่างยิ่งเด็กอนุบาลที่เน้นการพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ ในการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองมีความคาดหวังให้มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยต้องการให้โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและแผนวิชาการตลอดปีการศึกษา จัดโครงการทางวิชาการให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบให้เข้าใจนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แนะนำให้ครู นักเรียน เข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนของหลักสูตรการเรียนระดับอนุบาล จัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร การจัดทำแผนการสอน ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติงาน จัดสวัสดิการ ความปลอดภัยกับเด็กอนุบาล มีการกำกับติดตามงานด้านหลักสูตร เสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา กับอนุบาลเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

เนื่องจากการนำหลักสูตรไปใช้ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการจัดการเรียนการสอน ครูจะมีบทบาทสำคัญที่จะต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ความรู้ ความสะดวก ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจแก่ครู จัดหาเอกสารหลักสูตร สื่อ ตำราเรียน สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ส่วนผู้ปกครองจะต้องให้ความร่วมมือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สมิตร คุณานุกร (2523 : 33) ได้เสนอกิจกรรมสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ 3 ประการคือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียนและการสอนของครู และเห็นว่าสอนของครูเป็นขั้นตอนสำคัญที่สุด ครูจึงมีบทบาทที่จะต้องทำความเข้าใจจุดหมาย หลักการ โครงสร้างของหลักสูตร ใฝ่รู้และนำเรื่องใหม่ ๆ มาดัดแปลงสอนเด็ก เอาใจใส่เด็ก จัดบรรยากาศ เสริมการเรียนการสอน จัดทำและใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและบทเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง ระดับมากที่สุด โดยส่วนใหญ่มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังที่ครูต้องการมากที่สุด ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็ก และการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ช่วงเวลาของแต่ละกิจกรรม การจัดให้เด็กมาเรียนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ ส่วนผู้ปกครองมีความคาดหวังให้ปฏิบัติในระดับมากที่สุดคือ การจัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริม ให้แก่นักเรียนที่เรียนช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้านการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของระดับอนุบาล สอดคล้องกับบุฟอร์ด (Buford, 1977: 5657-A) ที่ศึกษาพัฒนาของผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนการสอนระดับอนุบาลว่าควรพัฒนาการเรียนการสอน ที่เน้นพัฒนาการทางอารมณ์ จิตวิทยา และพัฒนาการทางร่างกาย โดยครูจะต้องจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองให้มากที่สุด

ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับมาก ได้แก่ การจัดครูเข้าสอน โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ การร่วมกันจัดตารางสอนของผู้บริหารโรงเรียน จัดประชุมชี้แจง และมอบหมายงานวิชาการ การประชุมชี้แจงผู้ปกครอง ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กได้ทำงานตามลำพัง การจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการของเด็ก การให้กำลังใจเด็กที่ทำสำเร็จ การใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน การจัดเตรียมวัสดุ และอุปกรณ์การสอนให้ครูอย่างเพียงพอ ส่งเสริมให้ครูมีการใช้สื่อและวัสดุ เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมคัดเลือกแบบเรียน และมีการกำกับติดตามการจัดกิจกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ให้เป็นไปตามแผน ความคาดหวังดังกล่าวสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ อววิจักกรณ์ (2532: บทคัดย่อ) และวีระ พลอยครบุรี (2532: 165-172) ที่พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาได้มีการจัดสื่อ คู่มือครู และเอกสารต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ผู้ปกครองให้การสนับสนุน ถ้าเป็นโรงเรียนขาดแคลนที่ต้องการให้มีการสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุอุปกรณ์ จัดหาเอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอน การแนะนำการสอนเป็นต้น นอกจากนี้ สมาน อมรวิวัฒน์ (2526: ยังเสนอแนวคิดว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้มีบทบาทในการกระตุ้นครูในโรงเรียนให้เอาใจใส่และพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพทันต่อความเปลี่ยนแปลง และสอดคล้องสภาพของ โรงเรียน ตัวผู้เรียนและชุมชน ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ด้นั้น ควรเป็นไปเพื่อพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน เราให้ผู้เรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียนให้มี

โอกาสและความสำคัญของนักเรียนทุกคน ผักผ่อนแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองแก่นักเรียนตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนานเป็นกันเอง

3. ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคาดหวังอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะครูและผู้ปกครองมีความคาดหวังอยู่ในระดับมากทุกรายการ เนื่องจากการนิเทศภายในมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือเพื่อให้ได้ผลงานดี มีคุณภาพสูง พัฒนางาน พัฒนาคณะ ประสานงาน ประสานคน ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร (อุทัย บุญประเสริฐ และชโลมใจ ถึงการวัฒน์, 2528 : 3) จึงเห็นได้ว่าผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองมีความคาดหวังมากในการนิเทศภายใน รวมทั้งการอบรมทางวิชาการที่เป็นกิจกรรม การพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2527 : 273) อย่างไรก็ตามจากการศึกษาวิจัยสภาพการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของวัชรินทร์ แสงศัพท์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้พบว่าการปฏิบัติงานวิชาการและการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนยังอยู่ในระดับปานกลาง ถ้าเป็นโรงเรียนตามโครงการอนุบาลชนบท สมมาศ ประทุมวัลย์ (2532:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาพบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการด้านการนิเทศการศึกษา มีการกำหนดเรื่องที่จะนิเทศสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการ และมีการดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้ แต่ก็มีผู้เกี่ยวข้องบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศและการประเมินการนิเทศ

กิจกรรมด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการที่ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองเห็นว่าควรมีการปฏิบัติในระดับมากและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศ ได้แก่ การสำรวจปัญหาและความต้องการการนิเทศภายใน การกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในให้ชัดเจนและถูกต้อง กำหนดบทบาทหน้าที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศภายในให้ชัดเจน มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจจุดมุ่งหมายและแนวทางการนิเทศภายในของระดับอนุบาล ให้ครูมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมาย จัดให้มีการอบรมทางวิชาการตามโอกาสอันควร ร่วมกับครูวิชาการกลุ่มและศึกษานิเทศก์ ปรับปรุงการสอนของครูอยู่เสมอ มีการประเมินผลการนิเทศ และสรุปผลการนิเทศในระดับอนุบาล

4. ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และครูมีความคาดหวังในระดับมากที่สุด 2 ประการคือ คาดหวังให้มีการวัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ แสดงให้เห็นว่าครูให้ความสำคัญกับวิธีการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปปรับปรุงการสอนของครู เนื่องจากการวัดและประเมินเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้สอดคล้องกับ พหุส หันนาคินทร์

24 : 200) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารมีหน้าที่ส่งเสริมให้ครูรู้จักหลักการและวิธีการวัดและประเมินผล การประเมินผลมีความจำเป็นด้านการบริหารจัดการหลายประการ เช่น วัดผลการเรียน ปรับปรุงการเรียนการสอน การเลื่อนขั้น แ่่งชั้น หลักฐานการรายงานผล การแนะแนว และการปรับปรุงภาพการเรียนการสอน เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่โรงเรียนอนุบาลควรดำเนินการมาก ได้แก่ การกำหนดทางการวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับการพัฒนาการและความพร้อมของเด็กให้ชัดเจน จัดอบรมให้นาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล จัดให้มีเอกสารความรู้ให้ครูใช้เองมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพ จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพ จัดทำบันทึกกรรมและพัฒนาการของเด็กอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ ทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน คณะกรรมการวัดผลและประเมินผล จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และรายงานผู้ปกครองทราบ นำผลการวัดและประเมินผลมาใช้ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ จัดทำภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกภาคเรียน ติดตามกำกับกับการวัดผล สอดคล้องกับ กาญจนา ติประวัติ (2524:166) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลว่า เป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการเรียนการสอนและต้องสัมพันธ์เกี่ยวโยงกัน กล่าวว่าการวัดผลถูกต้อง การประเมินผลมักเชื่อถือได้และตรงกับความจริงซึ่งจะเป็นข้อมูลที่จะช่วยให้สอนได้นำไปพิจารณาหาวิธีแก้ไขข้อบกพร่องและจุดอ่อนในด้านต่างๆ ได้ ถึงแม้ว่าผู้บริหาร ครูผู้ปกครองมีความคาดหวังด้านการวัดผลและประเมินผลระดับมาก แต่มีบางประเด็นที่ควรดำเนินการอย่างรอบคอบ เนื่องจากการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการเน้นการจัดเตรียมความพร้อมและวิชาการทั้ง 4 ด้าน ที่สอดคล้องกับแนวคิดของ พันธ์ หันนาคินทร์ (อ้างใน เสาวนีย์ วลลิสุต,2535 และ เสาวนีย์ วลลิสุต (2535 : 8) คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ การใช้ข้อบกพร่องหรือเครื่องมือทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มากเกินไปจะทำให้ไม่สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว การออกแบบภาคทฤษฎีควรให้มีน้อยกว่าภาคปฏิบัติ และเน้นการสังเกตพฤติกรรมที่จะนำไปสู่การวิชาการทั้ง 4 ด้าน มากกว่าการเน้นการวัดผลและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทฤษฎี

ในอนาคตการประเมินผลผู้เรียนยังจะมีความสำคัญซึ่งจะไม่เน้นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการของผู้เรียนเพียงอย่างเดียว พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 26 ได้กำหนดการประเมินผู้เรียนจากการพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรวมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละ

ระดับซึ่งรวมถึงการจัดการศึกษาระดับอนุบาลด้วยและควรเน้นการประเมินการพัฒนาการของผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล

- 1) โรงเรียนอนุบาลเอกชนควรร่วมมือกันจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยจัดทำคู่มือการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้แต่ละโรงเรียนนำไปปฏิบัติได้
- 2) การจัดการศึกษาของเอกชน จะต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการในทุกระดับทุกประเภท ทั้งนี้ระดับอนุบาลต้องให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองทั้ง 4 ด้าน ตามผลการวิจัย
- 3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ควรกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชนเป็นการเฉพาะ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

- 1) ควรจะได้มีการประชุมชี้แจงผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักการของการรับเด็กเข้าเรียนอนุบาล เพื่อให้มีการใช้วิธีการหลาย ๆ ทางในการรับเด็กเข้าเรียนนอกเหนือไปจากการสอบแข่งขัน เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง โดยไม่จำเป็นว่าจะเน้นด้านวิชาการอย่างเดียว
- 2) ครูอนุบาลควรศึกษาหาความรู้วิธีการสอนแบบใหม่ ๆ และเข้ารับการอบรมสัมมนาในด้านการเตรียมความพร้อมของเด็กอนุบาลอยู่เสมอ
- 3) ควรมีการศึกษาค้นคว้าติดตามผลการเรียนเด็กที่ผ่านโรงเรียนอนุบาลที่มีจุดเน้นต่างกัน ผลการเรียนระดับประถมศึกษาเป็นอย่างไร
- 4) ควรจะได้ดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรของเด็กอนุบาล ตามที่เด็กอนุบาลควรไปตามขั้นตอน
- 5) ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทั่ว ๆ ไปได้ทราบถึงจุดประสงค์ที่แท้จริงของการเรียนอนุบาลเป็นอย่างไร เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมเป็นหลักและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ

6) ควรมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนของโรงเรียนอนุบาลทั้งภาครัฐและเอกชน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โดยให้โรงเรียนอนุบาลมีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย

7) โรงเรียนอนุบาลเอกชน ควรประสานความร่วมมือด้านการบริหารวิชาการทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง ตามผลการวิจัย

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความพร้อมของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ทั้ง 4 ด้าน

2) ควรศึกษาคุณภาพของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ทั้ง 4 ด้าน
โรงเรียนอนุบาลเอกชน

3) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ด้าน ของโรงเรียนเอกชนประเภทและระดับอื่น ๆ

บรรณานุกรม

กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

กิตติมา ปริดีติลล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรวิพัฒน์, 2532.

กลุ่มพัฒนาหลักสูตรและสื่อทางการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา. การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย. เอกสารและผลงานการวิจัย. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการอนุบาลชนบท. ม.ป.ป.(อึดสำเนา)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ชุดฝึกอบรมประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. เล่ม 3 กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลสามเจริญพานิช, 2528.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. เอกสารและผลงานวิจัยการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2536.

_____. แผนพัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2529.

_____. การนิเทศภายในโรงเรียน. เอกสาร ศน. ที่ 7/2529 หน่วยศึกษานิเทศก์, 2529.

จินตนา หมูผึ้ง. อนุบาลศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์อักษรการพิมพ์ .2525.

จำลอง ยาห้องภาค. การบริหารงานวิชาการของครูใหญ่ตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและ
ที่พึงประสงค์ในทัศนะของครูใหญ่และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต พิษณุโลก :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2524. อัดสำเนา.

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ :
หจก.อลีน เพรส.,2539.

ชลอ มงคลการุณย์. ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนัก
งานการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬ
าลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ณรงค์ แฉ้วพลสงค์. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการ
ศึกษา 11 ในทัศนะของครู. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

อึ้ง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร เล่ม 2. กรุงเทพฯ : กรมฝึกหัดครู, 2504.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

นิตยา ประพฤติกิจ. การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2539.

- นุดอนงค์ พัดบัวขาว . การศึกษาบทบาทของครูในการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของเด็กวัย
อนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ :
วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2536.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- พัชรี สอนแก้ว . เอกสารประกอบการสอนวิชา 2173107 จิตวิทยาพัฒนาการและการ
ดูแลเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล จำกัด 2536.
- พรรณี ชูทัยเจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ต้นอ้อ
แกรมมี, 2538.
- ภิญโญ สาร. หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2526.
- เมธา ปรารงค์แสงวิไล. การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลในโรงเรียนโครงการ
อนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 5.
กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
อัดสำเนา.
- ราศรี ทองสวัสดิ์. เรียนรู้จากการดูงานอนุบาลศึกษา. สำเร็จ จันทรโอกุล (สารานุกรม),
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภาลาดพร้าว, 2539.
- เรือง เจริญใจ และ เสรี ลาชโรจน์. " การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยม " การจัดการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2531.

เลิศลักษณ์ สุขแก้ว. การศึกษาการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหาร
โรงเรียนในโครงการอนุบาลชนบทของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเขต
การศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
อัคราณา.

วรางคณา ปันลายนาถ. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต . มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

วัชรินทร์ แสงคำพท์. สภาพการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนัก
งานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.

วารี ธีระจิตร. การพัฒนาการสอนสังคมศึกษา ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

วิจิตร อาวะกุล. การฝึกอบรม คู่มือฝึกอบรมและพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสมัย,
2525.

วิชาการ, กรม. แนวการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. (ฉบับ
ปรับปรุง). กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์ 2522.

วินัย สมมิตร, สมัย รื่นสุข และสุนทร ศรีรักษา .หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :
แพรวพทยา, 2527.

วีระ พลอยครบุรี. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนดีเด่น เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.

ศรีสกุล จารุจินดา. พัฒนาคคน พัฒนาชาติ กรุงเทพฯ: ยูนิตีพับลิเคชั่น 2528.

ศึกษาธิการ เขตการศึกษา 2, สำนักงาน. การบริหารงานวิชาการ. เอกสารประกอบการฝึกอบรมประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ณ โรงแรมตันหยง นราธิวาส วันที่ 4-9 มิถุนายน 2528.

_____. บริหารศาสตร์. ชุดฝึกอบรมผู้บริหารการศึกษา ณ ศูนย์ฝึกอบรมเขตการศึกษา 2 ยะลา วันที่ 15 มีนาคม – 10 เมษายน 2530.

สมมาศ ประทุมวัลย์. การดำเนินงานของศูนย์การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาตามโครงการอนุบาลชนบท สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต . กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. อัดสำเนา.

สมศักดิ์ พิทักษ์. การประเมินสมรรถภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต . พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2530. อัดสำเนา.

ลัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาลูกสูตร. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์พับลิเคชั่น, 2528.

_____. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2529.

สันต์ ธรรมบำรุง . หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นรสิงห์, 2525.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2522.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา หน่วย 1-7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.

สุโขทัยธรรมมาธิราช , มหาวิทยาลัย, การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 1-15
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2537.

สุธีร์ เอกรินทร์ และ ณรงค์ อักขิโสภา. คู่มือการจัดโรงเรียน. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรม
สามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญพานิช, 2521.

สุมน อมรวิวัฒน์ .สาระและกิจกรรมการสอนวิชาหลักและการสอนระดับประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.

สุรศักดิ์ เลี้ยววิจักขณ์. สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.
ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2532. อัดสำเนา.

เสาวนีย์ วัลลิสุต. สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน
กองทัพภาคที่ 3. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต . พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2535. อัดสำเนา.

เสรี ลาขโรจน์. “ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยม “. การจัดการมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.

สันต์ ธรรมบำรุง . หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นรสิงห์, 2525.

สามัญศึกษา, กรม. คู่มือบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, 2522.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา หน่วย 1-7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.

สุโขทัยธรรมมาธิราช , มหาวิทยาลัย, การบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 1-15
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2537.

สุธีร์ เอกรินทร์ และ ณรงค์ อักขิโสภา. คู่มือการจัดโรงเรียน. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรม
สามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เจริญพานิช, 2521.

สุมน อมรวิวัฒน์ .สาระและกิจกรรมการสอนวิชาหลักและการสอนระดับประถมศึกษา.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

สมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.

สุรศักดิ์ เลี้ยววิจักขณ์. สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก.
ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก, 2532. อัดสำเนา.

เสาวนีย์ วัลลิสุต. สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน
กองทัพภาคที่ 3. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต . พิษณุโลก : มหาวิทยาลัย
นเรศวร, 2535. อัดสำเนา.

เสรี ลาขโรจน์. “ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยม “. การจัดการมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2526.

Buford, Juanita Faye. " Parents' Perceptions of Early Childhood Education", in
 Dissertation Abstracts International. New York : University Microfilms
 International, January, 1977.

Cambell, Roald F, John E. Corbally and Raphael O. Nystrand. **Introduction to
 Education Administration**. 6th ed. Boston : Allyn and Bacon Inc., 1983.

Click, P.. **Administration of Schools Young Children**. The United States of
 America, Deimar : 1981.

Edward W. Smith and Others. **The Education's Encyclopedia**. New Jersey :
 Prentice – Hall, Inc., 1971.

Gregorio, Herman C. **School Administration and Supervision**. Quezon City : R.P. Gacia,
 1978.

Hilda Taba. **Curriculum Development : Theory and Prictice**. New York : Harcourt, Bruce
 and World, Inc., 1962.

J. Galen sayler and William M. Alexander. **Planning Curriculum for School**. New York :
 Holt, Rinehart and Winston, 1974 .

Shoemaker, C. J. **Administration and Management of Programs for Young
 Children**.The United State of America : Prentice – Hall, Inc. 1995.

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาล	ระดับความคาดหวัง					สำหรับผู้ เกี่ยวข้อง เท่านั้น
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
9	จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผล และประเมินผลการเรียนทุกครั้ง						()
10	มีการจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับ อนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน						()
11	ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความ พร้อมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาเข้ามาใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อ พัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						()
12	ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกชั้น และทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ						()
13	สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนัก เรียน ไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ						()
14	ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ						()
15	จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ของโรงเรียน เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา						()

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้าพเจ้า ขอให้ท่านแสดงข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการระดับ อนุบาล ด้านหลักสูตรและ
การนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการ เรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและ
สื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและการอบรมการวิชาการ และด้านการวัดผลและ
ประเมินผลการเรียนการสอน โดยเขียนในช่องว่างต่อไปนี้

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเครื่องมือการวิจัย

1. อาจารย์ ดร.สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์
2. อาจารย์ ดร.อรอนพ จินะวัฒน์
3. อาจารย์ทวีศักดิ์ จงประดับเกียรติ
4. อาจารย์ไพรัช ถิตย์ผาด
5. อาจารย์ ดร.บัณฑิต แทนพิทักษ์

ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่เก็บข้อมูลการวิจัย

1. อนุบาลวรรณบูรณ์ศึกษา
2. อนุบาลทางตาครู๊ต
3. อนุบาลแสงอรุณ
4. อนุบาลแสงอรุณ ธนบุรี
5. อนุบาลพัชรินทร์พร
6. อนุบาลสุนันทา
7. อนุบาลอำไพวานิช
8. อนุบาลสายทอง
9. อนุบาลบัวเทพ
10. อนุบาลวชิราอนุบาล

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและ
ผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการระดับอนุบาลของโรงเรียนอนุบาล สังกัดคณะกรรมการการ
ศึกษาเอกชน เขตธนบุรีกรุงเทพมหานคร
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียน
อนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรีกรุงเทพมหานคร
3. ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนอนุบาล รวม 4 ด้านคือ
 - (1) ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
 - (2) ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการ
เรียนการสอน
 - (3) ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ
 - (4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อแสดงข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการระดับอนุบาล ทางด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการ
จัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนด้านการนิเทศภายในและ
การอบรมทางวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้า โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. ตำแหน่งหรือหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - () ผู้บริหารโรงเรียน
 - () ครูผู้สอนระดับอนุบาล
 - () ผู้ปกครองนักเรียน
2. ประสบการณ์ในการบริหารงานของท่าน (ตอบเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน)
 - () 1 - 2 ปี
 - () 3 - 4 ปี
 - () ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป
3. ประสบการณ์ในการสอนระดับอนุบาล (ตอบเฉพาะครูผู้สอนระดับอนุบาล)
 - () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - () ปริญญาตรี
 - () ปริญญาโทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาล

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาความคาดหวังของท่านที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลรวม 4 ด้าน คือ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้ออย่างละเอียดว่า ทำคาดหวังให้โรงเรียนอนุบาลของท่านได้ปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ อยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคาดหวังให้มีการปฏิบัติหลังข้อความนั้น โดยถือเกณฑ์ดังนี้

ถ้าท่านเห็นว่าคาดหวังให้โรงเรียนของท่านปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นมากที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มากที่สุด

ถ้าท่านเห็นว่าคาดหวังในโรงเรียนของท่านปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นมากให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง มาก

ถ้าท่านเห็นว่าคาดหวังในโรงเรียนของท่านปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นปานกลาง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ปานกลาง

ถ้าท่านเห็นว่าคาดหวังในโรงเรียนของท่านปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นน้อยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง น้อย

ถ้าท่านเห็นว่าคาดหวังในโรงเรียนของท่านปฏิบัติหรือดำเนินการในเรื่องนั้นน้อยที่สุด ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง น้อยที่สุด

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาล	ระดับความคาดหวัง					สำหรับ ผู้วิจัย เท่านั้น
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
1	<u>ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้</u> มีการกำหนดนโยบายและแผนงานวิชาการของ โรงเรียนตลอดปีการศึกษา						()
2	มีการจัดทำโครงการทางวิชาการของโรงเรียนได้ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร						()
3	มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบการจัด การศึกษาระดับอนุบาลในโรงเรียนให้เข้าใจนโยบาย และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร						()
4	มีการแนะนำให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมาย ของการเรียนการสอนตามหลักสูตร						()
5	มีการจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตร เช่น แผน การสอน ให้เพียงพอต่อความต้องการของครู						()
6	มีการส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร						()
7	สร้างขวัญและกำลังใจให้ครูที่จัดกิจกรรมการเรียน การสอนได้ดีและตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เช่น การยกย่อง ชมเชย						()
8	มีการจัดการด้านสวัสดิการ ความปลอดภัยให้กับ เด็กระดับอนุบาล เช่น การดูแลการเล่นตามสถานที่ เล่น การนอน น้ำดื่ม สุขภาพ ฯลฯ						()
9	มีการกำกับติดตามงานด้านหลักสูตรให้เป็นไปตาม แผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้						()
10	มีการเสนอแนะต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ระดับอนุบาล เพื่อนำไปปรับปรุงการใช้หลักสูตร						()

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาล	ระดับความคาดหวัง					สำหรับ ผู้วิจัย เท่านั้น
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
1	<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์</u> <u>ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน</u> จัดครูเข้าสอนประจำชั้น โดยคำนึงถึงความรู้และ ความสามารถของครูเป็นสำคัญ						()
2	มีการจัดทำตารางสอนในโรงเรียนร่วมกันของผู้บริหาร โรงเรียนและครู						()
3	จัดประชุมเพื่อชี้แจงและมอบหมายงานวิชาการที่จะ ต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน						()
4	จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงแผนการเรียนที่ นักเรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคเรียน						()
5	ส่งเสริมให้ครูนำเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาใช้ในการ จัดกิจกรรมเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของ เด็ก						()
6	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิด โอกาสให้เด็กได้ทำงานตามลำพังหรือในกลุ่มเด็ก เป็นส่วนใหญ่						()
7	จัดให้ครูมีการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียน ช้าหรือประสบปัญหาในการเรียนการสอน						()
8	ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้าน ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงพัฒนาการและความต้องการ ของเด็กเป็นสำคัญ เช่น ช่วงเวลาของแต่ละกิจ กรรมการจัดให้เด็กนอนกลางวัน จัดให้เด็กได้เล่น ฯลฯ						()
9	มีการสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบ ความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดย การให้กำลังใจ เช่น คำชมเชย ให้รางวัล ฯลฯ						()
10	ส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรในห้องถิ่น ทั้งด้าน บุคลากรและวัสดุ เพื่อประ โยชน์ในการจัดการเรียน การสอน						()
11	มีการจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำ สื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ						()

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาล	ระดับความคาดหวัง					สำหรับ ผู้วิจัย เท่านั้น
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
12	ส่งเสริมให้ครูมีกาใช้และผลิตสื่อเพื่อนำมาใช้ ประกอบการสอนแก่เด็กระดับอนุบาล						()
13	เปิดโอกาสให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคิด เลือกแบบเรียนที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน ของเด็กระดับอนุบาล						()
14	มีการกำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมและ ประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและ ความเป็นอยู่ของเด็กระดับอนุบาล ให้เป็นไปตาม แผนการจัดประสบการณ์ของ สำนักงานคณะ กรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ						()
15	ส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองมีการปรึกษาหารือด้าน การเรียนรู้ของเด็ก เพื่อทราบการพัฒนาการของเด็ก ระดับอนุบาล						()
1	<u>ด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ</u> มีการสำรวจปัญหาและความต้องการ การนิเทศ ภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน						()
2	มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ อย่างชัดเจน และถูกต้อง						()
3	กำหนดบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไว้อย่างชัดเจนและถูกต้อง						()
4	มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรที่รับผิดชอบเข้าใจ จุดมุ่งหมายและแนวทางในการนิเทศภายในของ ระดับอนุบาล						()
5	ให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการนิเทศ ภายในระดับอนุบาล						()
6	ร่วมกับครูวิชากลุ่ม และศึกษานิเทศก์ดำเนินการปรับ ปรุงการสอนของครูอยู่เสมอ						()

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาล	ระดับความคาดหวัง					สำหรับผู้ เกี่ยวข้อง เท่านั้น
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
7	จัดให้ครูในโรงเรียนมีการสัมมนาหรือมีการอบรมทางวิชาการ ตามโอกาสอันควร						()
8	จัดให้มีการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ						()
9	มีการสรุปผลการนิเทศภายในระดับอนุบาลในโรงเรียน						()
1	การวัดผลและประเมินผลการเรียน มีการกำหนดแนวทางวัดผลและประเมินผลเกี่ยวกับพัฒนาการและความพร้อมของเด็กระดับอนุบาลไว้อย่างชัดเจน						()
2	จัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล						()
3	จัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผลเพื่อให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ						()
4	จัดให้มีวิธีการประเมินผลการเรียน โดยมีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ						()
5	จัดให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีคุณภาพทุกภาคเรียน						()
6	ให้ครูร่วมมือกันในการพัฒนาข้อสอบให้มีคุณภาพ อาทิเช่น การวิเคราะห์ข้อสอบการจัดทำธนาคารข้อสอบ เป็นต้น						()
7	มีการจัดทำบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการของเด็กระดับอนุบาลอย่างสม่ำเสมอ						()
8	ส่งเสริมให้ครูมีการทดสอบนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปควบคู่กัน						()

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนอนุบาล	ระดับความคาดหวัง					สำหรับผู้ เกี่ยวข้อง เท่านั้น
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)	
9	จัดให้มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานในการวัดผล และประเมินผลการเรียนทุกครั้ง						()
10	มีการจัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียนระดับ อนุบาลและรายงานผู้ปกครองรับทราบทุกภาคเรียน						()
11	ส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความ พร้อมของเด็กระดับก่อนประถมศึกษาเข้ามาใช้ ประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อ พัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						()
12	ให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทุกชั้น และทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบ						()
13	สนับสนุนให้ครูนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนัก เรียน ไปปรับปรุงการสอนของตนอยู่เสมอ						()
14	ติดตาม กำกับ การวัดผลและประเมินผลการเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ						()
15	จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ ของโรงเรียน เมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา						()

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้าพเจ้า ขอให้ท่านแสดงข้อเสนอแนะการบริหารงานวิชาการระดับ อนุบาล ด้านหลักสูตรและ
การนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการ เรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ประกอบหลักสูตรและ
สื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายในและการอบรมการวิชาการ และด้านการวัดผลและ
ประเมินผลการเรียนการสอน โดยเขียนในช่องว่างต่อไปนี้

ปัญหาด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ประกอบหลัก สูตรและสื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาด้านการนิเทศภายในและการอบรมทางวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน

ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณ

ที่ ศธ 1546.02/พิเศษ

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนวิเศษวาท แขวงนิรยุรจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

17 เมษายน 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

เนื่องด้วย นางปิยะนุช ตันเจริญ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ต้องเก็บข้อมูลจริงเพื่อประกอบการวิจัย เรื่อง "ความคาดหวังของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์ ดร.สรายุทธ เศรษฐขจร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลโดย แจ แบบสอบถามแก่ผู้บริหาร 10 คน ครู 50 คนและผู้ปกครอง 150 คน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาให้ นางปิยะนุช ตันเจริญ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นันทา วิฑูรย์ศักดิ์)

รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 890 0841-50 ต่อ 809

โทรสาร 890-1786

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางปิยะนุช ตันเจริญ

วันเกิด วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2503

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 570 หมู่ 8 ตำบลหนองคางพลู อำเภอหนองแวง กรุงเทพมหานคร
การศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกนาฏศิลป์

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

พ.ศ. 2527 ครูโรงเรียนอนุบาลวรรณบูรณศึกษา

พ.ศ. 2540 ผู้จัดการโรงเรียนเลิศประสิทธิ์กวดวิชา

พ.ศ. 2543 ครูโรงเรียนขางตาครูัสศึกษา